Poštnina plačana v gotovini Leto LVII. V Ljubljani, v četrtek, dne 7. marca 1929 Št. 56 St. 2 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništvo telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Po objavi potvorjene pogodbe

London, 3. marca 1929.

V trenutku, ko so podpisale evropske države **Kellog-Briandov pakt** (tako ga namreč imenujemo tu) in ko se vodilni državniki trudijo, da zasigurajo mir in da odpravljajo nesporazume in malenkostna trenja, ki preprečujejo, da bi prišlo med sosedi dobre volje do iskrenega in miroljubnega sodelovanja, v tem trenutku je bila vržena iz Holandske bomba, da razvname sum, mržnjo in strah. V utrehtskem **»Dagbladu«** objavljeni dokumenti o dozdevni francosko-belgijski vojni konvenciji niso mogli niti za hip zavesti resne činitelje ne v Nizozemski in ne v Nemčiji, toda svoje zlo so storili, ker so vznemirili mase v obeh deželah in ker so poslabšali odnošaje med dvema majhnima državama, ki sta po svojih interesih tesno vezani ena na drugo.

Že v začetku svetovne vojne se je skušalo razpreti Holandsko in Belgijo, ker se pa to takrat ni posrečilo, skuša neka klika Doseči to sedaj. Starinsko, majhno mesto Utrecht je prikladno središče za intrige onih nemških monarhistov, ki so v stalni zvezi z Doornom. Nič ni torej bolj primerno, kakor da se izmišljene senzacije spuste v svet iz Utrechta in da se izvrši iz nevtralne dežele zavraten napad ne samo na Locarnski dogovor, temveč tudi na vse stremljenje Velike Britanije, Francije in Belgije za ohranitev miru. Utrehtsko »odkritje« hoče namreč dokazati baš to, da so se te tri sile sporazumele, brez ozira na vse, kar so podpisale v Locarnu, da pohodijo Nizozemsko in vdro v Nemčijo.

Britanski Foreign Office je kategorično dementiral utrehtske vesti, isto sta storila tudi zun. ministrstvi v Parizu in Bruxelles-u. Čeprav taki incidenti ne morejo pokvariti dobre odnošaje Londona in Pariza s Haagom, vendar je razumljivo, da je v Belgiji izzvala vsa stvar silno ogorčenje. Gospod Hymans, minister za zunanje zadeve, ne proglaša Dagbladove vesti samo za izmišljotine in laži, temveč pravi naravnost, da izhajajo od lažnivcev, klevetnikov in razbojnikov. Pravi celo, da upa, da bo upeljala nizozemska vlada preiskavo proti temu listu. To bi tudi v resnici bila nad vse dobra lekcija za časopise, ki lahkomiselno ali celo zavedno objavljajo vesti s ciljem, da zavedejo ali vsaj vznemirijo množice.

»Odkritja« pa so imela tudi to posledico, da je ugled sir Austen Chamberlaina in g. Brianda narastel, ker se je iz »Dagblagovih« klevet šele prav jasno videlo, pod kako težkimi okoliščinami sta oba državnika zamislila in izvedla locarnski dogovor in s kakšnimi tajnimi sovražniki se morata še vedno boriti. G. Lloyd George je v enem svojih volivnih govorov s svojo znano zgovornostjo delal dovtipe na račun britanskega zunanjega ministra in med drugim slikal sir Austen Chamberlaina kot slabotnega in neodločnega politika, ki slepo posluša Francosko in g. Brianda. Gosp. Lloyd George pa ne pove, da je bila naloga, ki jo je prevzel sir Austen Chamberlain, ko je prišel na svoje sedanje mesto, izredno težka in zapletena, ker je moral poboljšati odnošaje z vojno zavezniko Francosko, ker je te odnošaje Lloyd-George-ova koalicijska vlada zelo poslabšala. S svojo državniško sposobnostjo, dalekovidnostjo in evropskim znanjem ter s svojo neomajno željo po miru, se je Sir Austenu posrečilo, da so zavladali s Francosko zopet oni prisrčni odnošaji ko za časa vojne. Poleg tega je g. Chamberlain izvrsten poznavalec francoskega jezika in zato z lahkoto razpravlja s francoskimi državniki o vseh vprašanjih. To mu neizmerno koristi v Ženevi, dočim je g. Lloyd George-a neznanje francoščine vedno oviralo na vseh mednarodnih sejah. Baš vsled očitne pristranosti g. Lloyd George-a za bivše vojne neprijatelje, ki jih je v svojem času on sam tako ostro obtoževal, se ne sme pozabiti, da so samo tesne zveze med Chamberlainom in Briandom omogočile in pripravile tla, da je mogla Nemčija stopiti v Zvezo narodov.

Ni lahko narušiti evropski mir, zgrajen na temelju francosko-britanskega prijateljstva in ko je prišlo do Marinkovičevega pakta s Francijo, se ga je Chamberlain iskreno razveselil, ker je videl v njem novo jamstvo za miroljubne angleške težnje.

Nikdo od britanskih poslanikov na belgrajskem dvoru si ni pridobil po mnenju londonskih merodajnih krogov tako velikih zaslug ko g. Kennard, kateremu je sedaj na predlog sir Austen Chambelaina podelil angleški kralj visoki red sv. Mihajla in Jurija. S tem je postal g. Kennard vitez in od sedaj nosi naslov »sir«. Angleški tisk je objavil to vest z velikim zadovoljstvom in s tem postajajo v gotovem oziru zveze med Veliko Britanijo in kraljevino SHS še prisrčnejše.

A. C.

Manjšinska debata v Ženevi

Agitatoričen Stresemannov govor - Odgovor Zaleskega in Titulesca - Chamberlainov predlog sprejet Stališče naše delegacije

Ženeva, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Začetek današnje javne seje Sveta Društva narodov za razpravo o manjšinskem problemu **se je zavlekel radi dolgotrajne razprave** v odboru juristov o predlogu **Litve**, da se pripusti k razpravi. Poročilo odbora juristov je sicer **načelno odklonilo udeležbo Litve** pri splošnih in načelnih razpravah o manjšinskih vprašanjih, daje ji pa pravico, da se udeleži **specialne razprave**, ki bo govorila o stvareh, ki se posebno tičejo Litve, ter izjavlja mnenje, da k sprejemu sedanjega postopka pri pritožbah, torej tudi k sprejemu Dandurandovih predlogov, spada tudi pristanek interesiranih držav.

Ob 11.30 se je začela seja sveta, na kateri je najprej kanadski senator Dandurand utemeljeval svoje predloge.

Stresemannov govor

Za njim je govoril dr. Stresemann v nemškem jeziku. Govoril je najprej o dosedanjem obravnavanju manjšinskega problema tekom desetih let pri Društvu narodov. Treba je razjasniti, če so bile poklicane instance pri Društvu narodov na pravem potu v reševanju svoje naloge. V naravi stvari je, da se pojavlja manjšinski problem v svojem praktičnem učinkovanju ponavadi samo **v obliki posameznih želj**, predloženih članom Sveta. Zato nastaja psihologična nevarnost, da se Svet Društva narodov obremenjuje s stvarmi, ki ne spadajo pred to visoko instanco. Treba pa je pomniti, da gre pri teh podrobnostih za pojave, ki imajo v resnici **dalekosežen mednarodni pomen. Ta elementarni pomen** je obrazložila že znana, l. 1919. **objavljena nota takratnih zavezniških** in pridruženih držav. **Varstvo manjšin** se je takrat označilo kot potrebna oblika in **bistven del novega sistema mednarodnih odnošajev**, ki se je začel s proučevanjem pri Društvu narodov. Izkušnja pa je izkazala, da je ta **sistem v praksi brez učinka.** Zato se je jamstvo manjšin poverilo Društvu narodov. Z mirovnimi pogodbami odstopljena ozemlja z drugorodnim prebivalstvom, kakor je ono, v čegar državo je bilo prisojeno, bi se laže vživelo v svoj novi položaj, če bi že naprej vedelo, da je na učinkovit način **zavarovano proti vsaki nevarnosti nepravičnega postopanja.** Takrat se je smisel in namen mandata, danega Društvu narodov, spoznal pravilno. Pomen tega je v tem, da so določbe o varstvu manjšin postale nedotakljive.

Teorija in praksa pa nista vedno ostali skupaj in nastala razočaranja se ostro izražajo v kritiki ustanov Društva narodov. Tako bi se razprava v Svetu Društva narodov l. 1925. mogla tolmačiti tako, kakor da gre pri teh določbah za nekak prehodni režim, ki bi imel končno voditi do tega, da bi manjšine kot take izginile, to je, da bi prešle v večino državnega naroda. Če bi se takratne izjave res imele tolmačiti kot nekaka **teorija asimilacije,** mora dr. Stresemann proti temu najodločneje ugovarjati. Ta teorija je namreč v nasprotju z jasno izrečeno mislijo, ko se je osnovalo novo varstvo manjšin, da je to trajen in ne samo prehoden režim za olajšanje prehodnih točk.

Pomembna je še druga točka. Dosedaj se je vršil postopek samo v toliko, da so se reševale vložene peticije .Storilo pa se ni ničesar, da bi Društvo narodov razen takih peticij vršilo tudi naloženo jamstvo v splošni obliki. Nedvomno je, da jamstvo Društva narodov ne more biti izčrpano že samo s tem, da obravnava konkretne slučaje, v katerih se je Društvo narodov javilo, da so bile kršene manjšinske pravice ali da grozi tako kršenje.

Po Stresemannovem govoru je bila dopoldanska seja zaključena.

Dolžnosti manjšin

Ženeva, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Na popoldanski seji je Zaleski posebno močno poudarjal tudi **dolžnosti manjšin.** Izjavil je, da je obramba njihovih pravic gotovo čin pravice, da pa je najboljša usluga, ki se jim more storiti, ta, da ne zahtevajo zase vedno novih privilegijev, temveč da **svoje upravičene interese sprijaznijo z državnimi interesi.** Titulescu se je pridružil Zaleskemu.

Nato je imel daljši

govor Chamberlaina

Omenjal je dobro delo raznih odborov trojic in svaril pred tem, da bi se javnost obravnavanih manjšinskih vprašanj razširila, ker bi s tem vedno nanovo vzplamtele strasti. **Nikdar ni smatral manjšinskih pogodb za prehodne pogodbe, temveč vedno za trajne pogodbe. Pridružil se je Zaleskemu, da se imenuje odbor za proučevanje, v katerem bi bil poročevalec in dva člana Sveta, ni pa treba, da bi odbor imel samo tri člane. Dobi naj dalekosežne pravice za proučevanje vprašanj, ki so v zvezi s tem problemom.**

Finski zunanji minister Procope je nastopil za pravice manjšin in izjavil, da so večkrat ponovljene Briandove besede, da so pravice manjšin svete, na vsem svetu doživele največji odmev. Končno je še enkrat dobil besedo Stresemann, ki se je popolnoma strinjal s Chamberlainom glede vprašanja, da se ves problem temeljito prouči. O zadevi se bo razpravljalo tudi še jutri in morda pojutrišnjem.

* * *

Ženeva, 6. marca (Od našega posebnega poročevalca.) Iz krogov naše delegacije se k manjšinjski debati pripominja, da je stališče Nemčije, ki hoče nastopati kot nekakšna pokroviteljica narodnih manjšin v vsej Evropi, za nas absolutno nesprejemljivo. Naša država je, kakor je že večkrat izjavil.. in praktično to dokazuje, vseskozi za varstvo narodnih manjšin, ne more pa dovoliti, da bi se kdo vmešaval v naše notranje zadeve in da bi se narodno-manjšinsko vprašanje reševalo ob kršitvi državne suverenitete.

Naša država zavzema v tem vprašanju popolnoma isto stališče kot Mala antanta in naši veliki zavezniki, stališče, kateremu so dali izraza v seji Sveta društva narodov Chamberlain, Briand, Zaleski, Titulescu. Delovanje Društva narodov za narodne manjšine, ki je seveda potrebno postopne izpopolnitve, je v bistvu dobro in pravilno ter znači zadostno varstvo manjšin, obenem pa je v duhu mirovnih pogodb, na katerih sloni moderna Evropa. Tiste kritike, ki imajo v svoji osnovi tendenco omajanja teh pogodb in obstoječega stanja v Evropi, je treba odkloniti, čeprav nastopajo pod krinko etično utemeljene skrbi za narodne manjšine. Na vsak način je treba energično odkloniti vsakršne preiskave in podobno glede dela Društva narodov v tem pogledu.

To stališče je na seji Sveta popolnoma prodrlo zlasti z govorom ministra Chamberlaina. To razpoloženje je bilo tako močno in sigurno, da je tudi govor g. Stresemanna bil čisto miren in filozofičen. Tako so one tendence, ki gredo za tem, da se v bistvu dobre in pravilne metode Društva narodov pri reševanju narodnomanjšinskih vprašanj izpremenijo, ostale čisto v ozadju in niso prodrle in je zmagal predlog Chamberlaina, ki pomeni zelo srečen izhod.

Razume se, da je naša delegacija vseskozi podpirala zaveznike, v prvi vrsti Francijo, koje politična linija sovpada z našimi državnimi interesi in z interesi nam prijateljskih držav Male antante. Delo Društva narodov je hvalevredno in ga treba podpirati v prizadevanju, da se evropski problemi rešujejo v smislu etike, prijateljstva vseh držav in narodov in po mirovnih pogodbah ustvarjenega stanja, katero se ne sme na noben način in za nobeno ceno pustiti omajati.

Kompromis v vprašanju kongregacij

Pariz, 6. marca. (Tel. »Slov.«) V zadevi tako zvanega »zbirnega zakona« glede zopetne pripustitve verskih kongregacij in vrnitve cerkvenega imetja se je dosegel kompromis. Vlada je pristala na to, da se ti zakoni izvzamejo iz proračunskega zakona, če se bodo čim najprej predložili poslanski zbornici s posebnim zakonom.

K 79. rojstnemu dnevu Masaryka

Z iskreno hvaležnostjo v srcu in s čuvstvom globokega spoštovanja praznuje danes ves češkoslovaški narod 79letnico svojega predsednika Masaryka. Naj pripada kdo tej ali oni stranki, naj izpoveduje ta ali oni svetovni nazor, danes je vendar ves češkoslovaški narod ene misli, da mu naj Vsemogočni ohrani Masaryka še mnogo let v blagor in čast ljubljene domovine.

Ta enodušnost češkoslovaškega naroda je posledica Masarykove osebnosti. Visoko nad vsemi strankarskimi boji in drugimi interesi vodi predsednik Masaryk svojo domovino kot skrbni oče svojo rodbino. Nekdanja borbenost se je umaknila prosvetljeni objektivnosti in le kadar treba braniti nravstvene in temeljne interese češkoslovaškgea naroda se še oglaša, kajti proti zlu je predsednik Masaryk nepopustljiv.

Prav posebna zasluga Masaryka pa je, da je znal zbrati ves češkoslovaški narod za državno delo in da mu je prihranil s svojo avtoriteto nevarne notranje boje za vrhovno oblast v državi. Zato mu pa je pridobil ugled v tujini, ker v predsednika znanstvenika in filozofa je tuji svet zaupal.

Vse svoje življenje je bil Masaryk iskren in pogumen prijatelj Jugoslovanov, ki se ni obotavljal tvegati za pravice našega naroda tudi nevaren boj, če je bil ta stvar pravice. Zato pa je bil Masarykov jubilej vedno tudi praznik za nas Jugoslovane in zato se njegovega današnjega rojstnega dne spominjamo s hvaležnostjo tudi mi Slovenci. Naj bo še dolgo vrsto let ohranjen svojemu narodu njegov veliki predsednik, naj bi mu bilo dano, da dovrši svoje veliko delo do konca!

Nova lista v Zagrebu

Zagreb, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Pretekli teden je izšel novi tednik »Novo Vreme«. Kakor se je zvedelo, so za njim dr. Ivan Juriša, bivši sam. demokrat, prof. Širotič in dr. Ivan Belin, znani gospodarski strokovnjak, ki je pred nedavnim v neki številki »Nove Evrope« skupno z Meštrovičem in tovariši podpisal neki članek, ki ga je državno pravdništvo zaplenilo. Vzporedno s tem tednikom se napoveduje, da bo v kratkem pričela izhajati revija, ki jo bodo urejevali Milan Marjanović, bivši socialist Mijo Radošević in dr. Ivan Juriša.

Zagrebške vesti

Zagreb, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Na Rabu je danes divjal **silen orkan,** ki je metal po 2 kg težke kamene. Na liški progi je promet še vedno oviran, ker je ponekod sneg 7 m visok.

Zagreb, 6. marca. (Tel. »Slov.«) V **Sinju** je imenovan za **župana** uradnik Messmer.

Zagrebški občinski odbor za najetje posojila se je danes sestal. Razpravljal bo o najetju **večmilijonskega posojila.**

Seja ljubljanskega obč. sveta

Snoči se je vršila seja novega ljubljanskega občinskega sveta.

Sejo je ob 5.15 otvoril župan dr. Puc in imenoval za overovatelja zapisnika g. Bahovca in Ambrožiča.

Pred prehodom na dnevni red je predlagal občinski svetnik g. Hribar daljšo udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju ter pozdravno brzojavko ministrskemu predsedniku gen. Peri Živkoviču.

Med županom dr. Pucem in g. Hribarjem je nastala radi tega mala debata, katere zaključek je bil, da je občinski svet v načelu sprejel obe brzojavki, stilizacija sama pa je bila pridržana županu.

Občinski svet je nato prešel k glavni točki dnevnega reda, h konstituiranju odsekov.

Župan je prečital določila občinskega reda, ki določajo, da naj se odseki konstituirajo tako, da bodo v njih zastopane vse politične skupine. Ta določila so sedaj ob veljavo, ker v občinskem svetu ni več strank. Vendar pa se bodo odseki sedaj konstituirali tako, da bo obdržano dosedanje posestno stanje posameznih skupin, ker to še najbolj odgovarja interesom prebivalstva.

Občinski svetnik Hribar je videl v besedah g. župana protislovja, ker ne more biti govora o posestnem stanju strank, ki jih ni. Ugovarjal je tudi proti že stavljenemu predlogu o volitvi v odseke. Zahteval je, naj bi se seja zaradi razgovora o sestavi kandidatov prekinila za pol ure.

Župan dr. Puc je izjavil, da strank res ni več v občinskem svetu, da pa najbolj odgovarja interesom prebivalstva, če se obdrži dosedanje posestno stanje, ker bodo tako zastopani v odsekih vsi sloji ter vse socialne in gospodarske skupine mestnega prebivalstva.

Proti predlogu, da bi se seja prekinila, sta se izjavila še obč. sv. dr. Rožič in Tavčar, ker bi se s tem delo le zavlačevalo. Potrebno je nujno preiti k stvarnemu delu. G. Hribar je repliciral in navedel, da je n. pr. sam predlagan v dva odseka, na katera ne reflektira. Zahteva g. Hribarja je bila odklonjena z vsemi proti enemu glasu.

Konstituiranje odsekov.

V magistratni gremij so bili izvoljeni: župan dr. Puc (predsednik), dr. Milutin Zarnik (predsednikov namestnik), dr. Jerič, dr. Rožič, Josip Bahovec, dr. Ravnihar, dr. Fettich, Likozar, Urbas, Turk in Likar.

V personalni odsek: Urbančič (načelnik), dr. Rožič (podnačelnik), dr. Jerič, prof. Osana, dr. Ravnihar, Ambrožič, dr. Bohinjec, dr. Koprivnik in Miklošič.

V finančni odsek: Tavčar (načelnik), prof. Jarc (podnačelnik), nadomešča ga pa za časa njegove bolezni dr. Gosar), Bahovec, dr. Fettich, dr. Gregorič, dr. Jerič, Orehek, Šterk in Uratnik.

V gradbeni odsek: Načelnik podžupan ing. Sernec, podnačelnik ing. Dietrich, Hribar, Jeglič, Mihelčič, Olup, dr. Rožič, Turk, Urbas.

V tržni odsek: Načelnik dr. Puntar, podnačelnik Likozar, Golmajer, Jeglič, dr. Ravnihar, Likar, Rupnik, Šterk, Urbas.

V obrtni odsek: načelnik Bahovec, podnačelnik Rebek, Musar, Olup, dr. Ravnihar, Dachs, Lombar, Mihelčič, Miklošič.

Socialno-politični odsek: načelnik dr. Gosar, namestnik prof. Osana, podnačelnik dr. Bohinjec, Golmajer, Krvina, Rajner, Tavčar, Likozar, Potočnik, Likar.

Policijsko-zdravstveni odsek: načelnik dr. Lukan, podnačelnik dr. Gregorič, Krvina, Rajner, Debevec, Hribar, Pišek, Potočnik, Urbas.

Stanovanjski odsek: načelnik Likozar, podnačelnik dr. Rožič, Ambrožič, Golmajer, Rajner, Rutar, Rupnik, Šterk in Uratnik.

Upravni odbor mestnega vodovoda, elektrarne in plinarne: Orehek, Rupnik, Bahovec, Debevec, ing. Sernec, ing. Dietrich, dr. Klepec, Rebek in Uratnik. Ta odsek bo izvolil načelstvo pozneje.

V upravni odbor mestnih voženj: predsednik Rutar, podpredsednik Lovša, člani Dachs, Lombar, Meze, Musar, Olup, Rebek in Vrbinc.

V direktorij mestne klavnice: predsednik župan dr. Puc, predsed. namestnik in poročevalec Jarc, člani inž. Sernec, Musar, Zajc, dr. Klepec in Turk.

V direktorij mestne zastavljalnice: predsednik Šterk, podpredsednik Golmajer, člani dr. Puntar, Krvina, Lombar, Urbas.

V upravni odbor mestnega pogrebnega zavoda: predsednik Turk, podpredsednik Jeglič, člani Ambrožič, Bahovec in Rajc.

V disciplinarno komisijo: dr. Lukan, dr. Bohinjec, dr. Gosar, dr. Klepec, Miklošič. Komisija izvoli predsednika pozneje.

V kvalifikacijsko komisijo: dr. Rožič.

V kuratorij mestnega dekliškega liceja: dr. Kropivnik, podpredsednik Jeglič, Leopoldina Dolenc, Franja Tavčar, dr. Puntar, dr. Rožič, Ambrožič, prof. Jeran, Likozar in Šterk.

V krajevni šolski odbor: predsednik župan dr. Puc, zastopniki občinske uprave pa so Ambrožič, Jeglič, Likar, Likozar in dr. Rožič, njihovi namestniki pa dr. Kropivnik, Olup, Potočnik, dr. Puntar in Uratnik.

V odbor za obrtno-nadaljevalne šole: predsednik župan dr. Puc, kot zastopniki občinske uprave dr. Rožič, Likozar in Uratnik.

Za zastopnike občinske uprave **v rekrutni komisiji:** Jeglič, Rutar, Dachs in Mihelčič.

Za zastopnike občinske uprave v **občinskem agrarnem odboru:** Krvina, dr. Rožič, Meze, Likozar, Lovša in Turk.

Za zastopnike občinske uprave v **načelstvu bolniške blagajne mestnih nameščencev:** Golmajer, Rutar, Likar, Pišek in Urbančič.

V upravni odbor Mestne hranilnice bodo volitve pozneje.

REORGANIZACIJSKI ODSEK

Dr. Rožič je vložil predlog, da se poleg dosedanjih odsekov osnuje še **reorganizacijski odsek.** Pri utemeljevanju nujnosti svojega predloga je dr. Rožič navajal, da bodi naloga tega odsega, skrbeti za točno ekspeditivnost občinskega sveta in občinske uprave, skrbeti za remedure v občinski upravi, za strogo evidenco poslovanja občinske uprave, dalje naj odsek vrši osrednjo kontrolo mestne občine, naj poskrbi za točno ugotovitev gospodarskega stanja mestne občine, naj skrbi za varčevanje v občinski upravi, točno kontrolira izvajanje proračuna ter naj poskrbi za revizijo uradništva in uradniških plač ter pragmatike. Radi varčevanja naj bi se reducirali oni uradniki, ki imajo dve službi ter uradnice, za katere skrbe njihovi možje. Naloga odseka naj bo tudi skrbeti, da postane Ljubljana lepo, estetično mesto. Vendar pa bo treba znatno omejiti vse izdatke. Govor dr. Rožiča je žel splošen aplavz vsega občinskega sveta.

Predlog dr. Rožiča je bil nato soglasno sprejet. Novi odsek se bo konstituiral pozneje.

Občinski svetnik Hribar je predlagal, naj bi se osnoval **poseben odsek za regulacijo Ljubljanice.** Občinski svetniki podžupan inž. Sernec, dr. Jerič in Tavčar so v debati o predlogu pojasnili, da je mestna občina že poskrbela za regulacijo Ljubljanice in je v ta namen votirala 200.000 Din, vendar pa je dolžnost tudi drugih oblasti, da poskrbe za regulacijo. Pred kratkim je bila osnovana tudi gradbena pisarna v ta namen. Izrazili so se pa proti osnovanju posebnega odseka in bil mnenja, naj za to stvar še nadalje skrbi gradbeni odsek. Na to je pristal tudi predlagatelj g. Hribar.

Občinsko sejo je ob 6.50 zaključil župan g. dr. Puc.

Težak poraz vladnih čet

V veliki bitki zmagali vstaši in osvojili drugo največje mesto Mehike

Newyork, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Prva bitka v mehiški državljanski vojni je bila danes pri Montereyu, ki je trajala deset ur. Povzročila je na obeh straneh velike zgube in končala s tem, da se je moralo mesto predati vstašem, ki so vjeli 80 častnikov in 600 mož redne vojske, dočim je bil poveljnik vladnih čet ubit. Monterey je tretje največje mesto v Mehiki s 180.000 prebivalci in je centrum tekstilne industrije. Zavzetje te važne strategične točke na severnem bojišču je najtežji udarec za vlado. Vstaši napredujejo proti Nuevolaredu, katerega bodo najbrže dosegli danes brez boja. V severnih provincah je na raznih krajih prišlo do boja.

Nesoglasja v francoski vladi

Pariz, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Radikalni poslanec **Cazals** javlja v »Populairu«, da mu je delovni minister Loucheur rekel, da je **vlada zelo needina.** Več ministrov je hotelo demisijo in so bile o tem živahne razprave. Cazals je rekel ministrskemu predsedniku v nekem razgovoru, da je v sedanjem času najboljša demisija. Ministrski predsednik je odgovoril: **»Komu pravite to? Jaz sem bil trdno odločen iti, toda predsednik republike in večina ministrov ni hotela moje demisije. Treba me je torej vreči.«** Poincare ga je tudi vprašal, ali ne bi bili tudi nekateri radikali pripravljeni, pomagati mu pri sestavi novega kabineta, kar je Cazals zanikal.

Nove železniške tarife

Pristaniške tarife

Pristaniška tarifa je pretrpela precejšnje spremembe, tako v obliki, kakor tudi v vsebini. Pri tej tarifi vidimo, da še ni popolnoma izkristalizirana. Napravi vtis, da je prej neke vrste **obrambena tarifa,** kakor pa tarifa izdelana z namenom olajševanja naše pomorske trgovine in propagiranja naših nacionalnih pristanišč, čeprav hoče po svoji obliki to pokazati. To velja ne samo za novo, temveč tudi za staro tarifo. Vse kaže, da je izdelana pod pritiskom raznih konvencij in posebno kot protiutež obstoječih jadranskih tarif. Ali **ena važnost se ji ne more vzeti,** in to je, da predstavlja **početek razvitka naše pomorske tarifske politike.** Čeprav je sedaj še odvisna od raznih inostranih tarifskih vplivov, se bo s smotrenim delom otresla tudi teh vplivov in bo postala pravi izraz naše pomorske tarifske politike. Seveda je potrebno, da najprej sama država začrta stalne temelje in poti razvitka naših jadranskih pristanišč.

Glavna razlika obstoji v obliki. V stari tarifi smo imeli posebne tabele vozarinskih stavkov za južno-dalmatinska pristanišča, katere so sedaj zamenjane z daljinarom. Ta sprememba povečava nekoliko vozarinske stavke za poedine postaje v severni Bosni in severni Srbiji. Ali z obzirom na zelo nizek nivo pristaniških vozarinskih stavkov tudi to povečanje ni pretirano, posebno še, ker je v prilogi regulirano z izjemnimi odredbami.

Posebno pada v oči, da nova pristaniška tarifa ne velja za vse predmete, temveč samo za predmete, ki so v posebnem smislu navedeni. To je popolnoma pravilno in predstavlja napredek od stare tarife. Ta sistem vidimo povsod v vseh pomorskih železniških tarifah. Ako se pojavi kakšen nov predmet pomorske trgovine, ga je lahko uvesti v spisek predmetov.

V novi tarifi je predpisano, da se sme uporabljati samo za izvoz v inozemstvo in uvoz iz inozemstva. S tem predpisom so odpravljene zlorabe, ki so jih nekateri trgovci vršili po stari tarifi zaradi predpisa, da se smejo uporabljati, ako se blago po morju dalje transportira. Ta stari predpis je imel pred očmi dalmatinske siromašne otoke, kar je bilo samo na sebi pravilno, če se ne bi izkoriščalo za špekulacijo. Blago, namenjeno za dalmatinska mesta se je namreč transportiralo čez dalmatinske otoke, in so se tako dobivale povlastice za imenovana mesta. To seveda ni bil in ni mogel biti namen tarife.

V bistvu tarifa ni prinesla velikih sprememb, temveč pomeni samo izpopolnitev in izboljšanje starih odredb v pravnem smislu. Resen trgovec, ki se drži izdanih predpisov, ne bo oškodovan, ker nova tarifa želi samo to, da uvede red in enakost za vsakega, ki se ž njo okorišča.

Razume se, da noben začetek ne more biti popoln in da se bodo torej tudi v pristaniški tarifi našle praznine. Izkušnja je najboljši učitelj; kar še ni dobro, se lahko popravi. Glavno je, da je namen dober in da je volja tu, urediti vse tako, da bo odgovarjalo potrebam naše pomorske trgovine.

Pirotska konferenca

Belgrad, 6. marca. (Tel. »Slov.«) **O konferenci v Pirotu se je izdal tale komunike: »Član bolgarske delegacije Karadžov tudi danes radi bolezni ni prisostvoval seji. Delegaciji sta kljub temu nadaljevali z delom. V medsebojnem razgovoru je potrdila vse točke začasnega pravilnika o dvojnih lastnikih, tako da se vprašanje pravilniak smatra za dokončano. Popoldne so pravilnik končnoveljavno redigirali in je bila s tem seja mešane komisije končana.«**

Izjava min. Drinkoviča o socialnih problemih

Belgrad, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Pred odhodom v Belgrad je minister za socialno politiko izjavil časnikarjem, da je z izidom ankete v Zagrebu zadovoljen, da se je končno dosegla **glede odpiranja in zapiranja trgovin pravilna rešitev in pravilen kompromis.** Nova uredba se bo nanašala tudi na specialne razmere v naši državi.

Nadalje je dr. **Drinkovič** dejal, da je glavno invalidsko in izseljeniško vprašanje, ki se mora v kratkem urediti. Pravi, da se je dosedaj v teh dveh vprašanjih delalo brez sistema. **Izvršiti se mora splošen popis invalidov. Nato bi se invalidi kategorizirali po odstotku invalidnine,** tako da bi bile tri skupine. Na ta način se bo določil ključ in se bo odmerila invalidska podpora. Preden pa se končno veljavno reši to vprašanje, se mora najti pravilen način, da se invalidsko vprašanje likvidira.

Prav tako je minister kritiziral dosedanje **delo izseljenškega odseka.** Pri izseljeništvu, je dejal, se je delalo brez sistema. Naši izseljenci so dobili vtis, kakor da jih je državna uprava izrabljala.

Nadalje je važno vprašanje **zavarovanja delavcev za slučaj nezgod i starosti.** Dejal je, da je značilno, da so ravno zastopniki poslodajalcev stavili predlog, da se vprašanje zavarovanja delavcev čim preje in čim boljše uredi.

Guverner Vatikanskega mesta

Rim, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Papež Pij XI. bo v najkrajšem času imenoval civilnega guvernerja za Vatikansko mesto. Govori se z dobro informirane strani, da bo imenovan na to mesto marchese Giovanni Battista Sacchetti, torej laik.

Vprašanje staroupokojencev

Belgrad, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Vprašanje staroupokojencev postaja vedno bolj aktuelno. Zlasti je to občutiti pri železniških upokojencih. Glavni problem je ta, da se povišajo pokojnine, oziroma da se izplačajo v dosedanjem razmerju in po dosedanjem zakonu. Nadalje je važno vprašanje reaktiviranja, oziroma provedbe novi zakon, kolikor so sposobni za službo in imajo za to pogoje. **Staroupokojenci** se po svojih delegacijah obračajo na različna ministrstva in vlagajo prošnje za povišanje pokojnin ter za povrnitev stanarine, draginjskih doklad itd. — Stanarina je bila namreč vključena in je torej za staroupokojence izostala. Opozoriti je vse staroupokojence, da se v vprašanju povišanja **pokojnin obračajo izključno na finančno ministrstvo, glede reaktiviranja pa na pristojno ministrstvo.**

Belgrajske vesti

Belgrad, 6. marca.

Pravilnik o ocenjevanju državnih uslužbencev je podpisan.

Poštno ministrstvo je izdalo na vse podrejene urade novo uredbo, kako je treba postopati. Telefonske prijave je treba takoj brez pogovorov izvršiti. **Poštno tajnost je treba varovati.** V urade je treba pravočasno prihajati. Proti uslužbencem, ki bi tega ne spolnjevali, se bo energično postopalo in se bodo odpustili iz službe.

Predsednik vrhovnega zakonodajnega sveta Mihajlo Jovanović je poslal vsem članom poziv, da se 14. marca sestanejo v Belgradu v dvorani, kjer je preje zasedal ministrski svet.

V trgovinskem ministrstvu se je sestavila komisija treh inspektorjev, med temi Slovenec dr. Pavletič, ki ima nalogo, da v desetih dneh zbere, oziroma reši vsa zaostala obrtna dovoljenja za tuje podanike. Komisija bo tudi v bodoče poslovala v tem področju.

Grški poslanik Polihroniades bo jutri odpotoval v Ženevo, kjer bo grškemu zunanjemu ministru Karapanosu poročal o sklenjenem besedilu grško-jugoslovanske pogodbe.

Dr. Jos. Kronvogel — Maribor:

Revizija uradn. zakona in staroupokojenci

Zadnje dni so prinašali listi večje razprave o uradniškem vprašanju, niso pa omenili staroupokojencev. Kot funkcijonar društva drž. upokojencev za Slovenijo v Mariboru sem legitimiran, da se priglašam k besedi.

Med glavnimi povodi, da smo dobili zdaj veljaven uradniški zakon z dne 31. julija 1923 je bil tudi zakonodajalčev namen, da se izboljša gmotni položaj uradništva, ker so se dotedanji prejemki izkazali kot absolutno nezadostni. Glede upokojencev je čl. 239. načrta, katerega je izdal zakonodajni odbor, imel določilo, da se mlajši pozovejo v aktivno službo, ako so za to sposobni, ostalim se pa brez vsega razlikovanja odkaže povišana pokojnina po novem zakonu.

»Nepričakovano so pa« — tako piše odličen član zakonodajnega odbora — »predložili izpremembo čl. 239 poslanci tedanje vladne večine en dan pred koncem debate in izglasovanjem v plenumu Narodne skupščine. Skušali smo preprečiti izpremembo, a vlada ni popustila.« Tako je prišel čl. 239 načrta v zakon s sedanjim besedilom, ki določa, da »že upokojeni uslužbenci ostanejo še nadalje z istimi pokojninami.« S tem se je ustvarila posebna vrsta upokojencev, staroupokojenci, ki so se izključili iz dobrin novega zakona. Zakon je torej na eni strani priznal nujno potrebo povišanja prejemkov uradništva in jo tudi ukrenil, obenem pa na drugi strani eno skupino — že upokojene uradnike izključil od povišanja. Zakaj? Imajo le-ti manjše potrebe, ali so sami bogataši?

Prvotno so se ločili staroupokojenci v dvoje vrst, v novejše dinarske in starejše kronske staroupokojence. — To razlikovanje je pa zdaj prenehalo, odkar so se prejemki kronskih upokojencev prevedli na dinarske. Kako se razlikujejo prejemki staroupokojencev od prejemkov nameščencev, ki so bili upokojeni po uradniškem zakonu — novoupokojenci —? V splošnem se more reči, da so prejemki staroupokojencev za tretjino do polovice nižji od prejemkov novoupokojencev, ako se ozira na popokojnino in draginjsko doklado. Ako se pa šteje le količina zakonite redne pokojnine obeh vrst upokojencev, potem ima **staroupokojenec okoli sedemkrat manj,** ko njegov enakovrsten tovariš - novoupokojenec. —

Poučljiva je še druga primera: Dva mlada moža iste starosti sta začela v istem letu službovati, eden kot pomožni sluga, drugi kot avskultant. Svojo karijero sta končala na istem sodišču in se je njima določila zakonita mesečna pokojnina, prvemu okroglo 1100 Din, drugemu njegovemu bivšemu predstojniku pa okroglo 400 Din. In kaj je zakrivil ta, da dobiva skoro trikrat manj?. Nekaj prerano se je podal na svet ter radi tega dopolnil kratko pred uradniškim zakonom 65.leto in bil poslan v pokoj kot dinarski staroupokojenec. — Ako bi bil smel dočakati uradniški zakon, bi bil v I. kat. 3. skupine; prvi je smel (ker ni bil sodnik) služiti dalje in stopil v pokoj po uradniškem zakonu kot novoupokojenec v III. kategoriji.

Nihče ni nevoščljiv nižjemu uradniku njegove redne penzije 1100 Din, ki si jo je s čez 40 letnim službovanjem pošteno zaslužil. Toda kako pride njegov bivši predstojnik, ki je bil vedno zvest svojemu poklicu in svojemu narodu, do tega, da dobiva le 400 Din?

Kdor le količkaj pravično in socijalno misli in čuti, mi bo pritrdil, da je treba čl. 239. **uradniškega zakona odpraviti staroupokojence izenačiti z novoupokojenci** ter jim povrniti tudi veliko škodo, ki jim jo je povzročil za staroupokojence skrajno krivični zakon. Da se to čimprej izvrši, za to prosijo staroupokojenci kraljevo vlado, v katero imajo popolno zaupanje.

Primorske vesti

Smrt uglednega duhovnika. V Kazljah pri Tomaju je umrl preč. g. mons. Anton Kjuder, stric č. g. Albina Kjudra, župnika v Tomaju. Mons. Kjuder je služboval dolgo vrsto let v Barkovljah pri Trstu kot župnik. V Kazljah je živel v pokoju; dočakal je 77. leto. Pokopali so ga v soboto. Bog mu daj večni mir.

Smrt v Trstu. Meseca februarja je umrlo v Trstu 595 ljudi, januarja pa 410; v februarju se je rodilo 307 otrok. Nenavaden porast smrtnih slučajev je treba pripisati influenci.

Umrla je v Opatiji baronica Štefanija Zichy, mati madjarskega poslanika v Londonu. Baronica je že dolgo časa bivala v Opatiji in bila v družbi zelo znana, zlasti po svoji čudoviti podobnosti s cesarico Marijo Terezijo.

Zima pod Snežnikom na laški strani je bila zelo huda. Temperatura je bila stalno 20 do 22 pod ničlo. V Trnovem in Ilirski Bistrici je maksimum dosegel nad 36 stopinj! V Št. Petru na Krasu so imeli 34 stopinj. Zadnje dni pa je divjala burja s hitrostjo 150 km na uro in je odnesla na hiši g. Vida Opresnika v Il'r Bistrici celo streho. Ljudstvo je zelo prizadeto, ker je poginilo mnogo živine in so zmrznila vsa semena ter krompir.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Vedno manj oblačno, brez posebnih padavin, v nižjih krajih podnevi južno. Živahni zapadni vetrovi. Daljše trajanje toplejšega vremena še ni zagotovljeno. Južne Alpe: Večinoma jasno, višja temperatura.

Darujte v radijski fond za slepce!

Kaj je novega

Koledar

Četrtek, 7. marca. Tomaž Akv., Perpetua in Felicita. — Jutri: Janez od Boga.

Imenovanja učiteljskih abiturijentov

Ministrstvo prosvete je postavilo za začasne učitelje, s pravico uradnikov 5. skupine II. kategorije s 60% položajne plače

v ljubljanski oblasti:

Mahkota Milana v Turje, Laško; Horvata Božidarja v Rudnik; Dolenca Stanislava v Podzemelj, Črnomelj; Svetina Vladimira v Dragatuš, Črnomelj; Korenčana Lovra v Šmihel pri Žužemberku; Torelli Janka v Veliki Trn, Krško; Horvata Emila v Loški potok; Kotnika Konrada v Moravče, Kamnik; Kušarja Karla v Podblico, Kranj; Koleša Bogomira v Mavčice, Kranj; Kramerja Franca v Bizeljsko; Bregarja Ivana v Dol. Toplo reber, Novo mesto; Silo Milana v Črmošnjice, Novo mesto; Kramarja Mihaela v Toplice, Litija; Kovačiča Vladimira v Št. Jernej; Lampiča Stanka v Gornje Sušice, Novo mesto; Komposa Petra v Tržič; Dacarja Melhiorja v Kočevsko Reko; Dermoto Vladimira v Smledniк, Kranj; Raka Miloslava na moško osnovno šolo v Hrastniku; Urbančiča Branka v Mokronog; Dežmana Alojzija v Veliki Podlog, Krško; Kržina Štefana v Stari trg ob Kolpi, Črnomelj; Keisela Ladislava v Reichenau, Kočevje, Ljubiča Antona v Zagradec, Novo mesto; Jezerška Ivana v Rovte, Logatec; Sirnika Ivana v Črnomelj; Perparja Vekoslava v Korinj, Litija; Kluna Franca v Zagorje, Litija; Mate Marijo v Št. Gotard, Kamnik; Kržišnik Angelo v Pišece, Brežice; Pretnar Angelo v Čemšenik, Kamnik; Šemerl Darinko v Lesce; Merhar Marijo v Moravče, Kamnik; Švigelj Marijo v Belo cerkev, Novo mesto; Tavčar Vlasto v Št. Jernej, Krško; Bučar Nikolo v Št. Jernej, Krško; Dolenc Matildo v Rovte, Logatec; Stražišar Franjo na žensko osnovno šolo v Trbovlje; Pizzulin Ano v Igovas, Logatec; Pavletič Ireno v Šmartno pri Litiji; Korošec Marijo na Krko, Litija; Veber Marijo v Mirno peč, Novo mesto; Mrlak Antonijo k Sv. Katarini, Laško; Potočnik Emilijo v Leskovec, Krško; Pintar Julijano na žensko osnovno šolo v Repnje, Kamnik; Grad Cilko v Št. Vid pri Stični; Trebečnik Ernestino v Blanco, Brežice; Erker Berto v Dolž, Novo mesto; Mlakar Nado na žensko osnovno šoko v Hrastnik; Japelj-a Pavla na Vrhniko; Tomažič-Peternel Ljudmilo v Št. Jurij pri Grosupljem, okraj Ljubljana;

v mariborski oblasti:

Jožefa Kocbeka k Sv. Juriju ob Ščavnici, Ljutomer; Ivana Krajcerja v Gušlanj, Dravograd; Vladimira Loparnika na II. moško osnovno šolo v Mariboru; Franca Lovreca v Cirkovce, Ptuj; Ivana Petroviča v Hajdino, Ptuj; Ano Beranič v Sela, Ptuj; Nado Bobič na I. žensko osnovno šolo v Mariboru; Elzo Ditz k Devici Mariji v Brezju, Maribor; Elizabeto Berkovič v Puconce, Murska Sobota; Lidvino Eiletz v Slovenjgradec; Ano Gaberc v Ižakovce, Dol. Lendava; Elizabeto Grafenauer v Sv. Lovrenc, Ptuj; Natalijo Hauke v Sočtanj; Vido Jamšek na žensko osnovno šolo v Ptuju; Štefanijo Majhen v Malo Nedeljo, Ljutomer; Marijo Mlaker na IV. žensko osn. šolo v Mariboru; Marijo Nachtigall k Sv. Juriju v Slov. goricah; Alojzijo Prah v Mežico; Jožefo Reven v Škale pri Velenju; Justo Starc k Sv. Juriju v Slov. goricah; Angelo Stopar v Čadram; Konjice; Slavico Strojan v Viršnanj, Šmarje pri Jelšah; Ano Šavpah k Sv. Martinu na Poh.; Terezijo Šegula v Pclenšak, Ptuj; Ano Štern v Fram, Maribor; Marijo Šuc v Čadram, Konjice; Ano Župan v Vidonce, Murska Sobota; Vlado Lorberja v Gornjo Radgono, Ljutomer; Evgenijo Vizjak k Sv. Ani v Slov. gor.; Kristino Klinc k Sv. Tomažu, Ptuj; Jožefo Kurbus k Sv. Juriju ob Ščavnici; Magdaleno Krammer k Sv. Marjeti ob Paki; Alojzijo Verbek v Novo cerkev, Celje; Maksimilijana Bevca v Št. Janž na Dravskem polju; Franca Borka v Sv. Križ, Ljutomer; Franca Bračka v Negovi, Ljutomer; Franca Forstnerja v Melince, Dolnja Lendava; Radovana Gobec-a v Griže, Celje; Franca Grobelnika v Rečico ob Savi; Franca Jandla k Sv. Lovrencu v Slov. gor.; Franca Hribernika v Vučjovas, Ljutomer; Zorana Hudalesa v Rogatec; Milana Kaiča v Odrance. Dol. Lendava; Adolfa Kocuvana v Slivnico pri Celju; Edmunda Kmecla na Slivnico pri Celju; Viktorja Kreuha v Stogovce, Ljutomer; Vilibalda Miheliča v Kaplo, Dravograd; Vinka Šerona k Sv. Marku, Ptju; Ivana Židanika v Pertoč, Murska Sobota; Milana Klemenčiča k Sv Juriju v Slovenskih goricah; Marijo Rojko v Ižakovce, Dol. Lendava; Štefanijo Beve k Sv. Marjeti, Ptuj; Leandro Sabati v Tinje, Maribor desni breg; Zoro Macarol k Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji; Boženo Muc v Špitalič. Konjice; Lucijo Bajec v Dobje, Šmarje pri Jelšah; Vido Bogatec v Srednjo Bistrico, Dol. Lendava; Matildo Brinar v Stogovce, Ljutomer; Stanislavo Cvar v Gornji Lakoš, Dol. Lendava; Leopoldino Dugar v Vidonce, Murska Sobota; Ivano Dovnik v Andrejce, Murska Sobota; Jožefo Duh k Sv. Benediktu v Slov. gor.; Jožefo Kavčič v Hotizo, Dol. Lendava; Frideriko Klethofer k Sv. Bolfenku, Ptuj; Pavlino Korbar v Kozje; Emilijo Kunst v Veržej; Marijo Plavšak k Sv. Marku, Ptuj; Jožico Starec k Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji; Danijelo Šprager v Tišino, Murska Sobota; Valerijo Vokač v Ženavlje, Murska Sobota; Franico Volčjak v Petečovce, Dol. Lendava; Školaris Ivano v Novo cerkev, Ptuj; Torelli Ano v Naraplje, Ptuj; Sreša Martina v Dolino, Dol. Lendava; Zorn Olgo v Sv. Peter pod Sv. gorami; Župan Josipino v Veliko Poljano, Dol. Lendava; Goležl Elizabeto v Žusem, Šmarje pri Jelšah; Landov Dragotino v Dol. Slaveče, Murska Sobota.

REVMATIKI

in vsi, ki trpite na PROTINU, ISIASU bodljajih, in trganju v GLAVI ZOBEH nabavite si že danes v prvi lekarni ali drogeriji 1 steklenico „ALGA", nadrgnite zvečer bolno mesto in je ovijte z volneno krpo.

Zjutraj bote že iznenadeni kako, ALGA odstranjuje bolečine — PRIJETNO — NAGLO pa TEMELJITO. —

1 steklenica s točnim navodilom Din 16·

Po pošti pošilja LABORATORIJ „ALGA", SUŠAK

4 steklenice D 77·— 2 steklenici D 131 25 steklenic D. 820·—

Železniški promet bo 15. marca normalen

Ljubljana, 6. marca.

Vremenske razmere so se v vsej državi tako izboljšale, da se promet v dosedanjem obsegu vrši čisto v redu. Ker je tudi dostava premoga sedaj v redu, se bo v kratkem ves promet zopet vršil čisto v redu.

Direkcija državnih železnic nam sporoča:

Redni promet bo vzpostavljen dne **15. marca opolnoči v polnem obsegu in na vseh progah.** Vlaki bodo vozili zopet tako, kakor so vozili pred 13. februarjem.

Če bi seveda nastopili kaki nepredvideni zadržki, bomo o tem pravočasno poročali. Vendar posebnih zaprek ni več pričakovati v takem obsegu kot so bile dosedanje.

Hrvatsko šolstvo v Avstriji

Kakor poroča zadnja številka »Hrvatskih Novin«, Glasila gradiščanskih Hrvatov, je bilo v preteklem šolskem letu v Gradišču 364 ljudskih šol s skupno 752 razredi. Na 317 šolah je bil učni jezik nemški, **na 37 hrvatski**, a na 10 šolah madjarski. — Poučevalo je na teh šolah 539 učiteljev in 213 učiteljic. Statistika ne navaja, koliko je med temi Hrvatov ozir Hrvatic. — Vseh učencev je bilo 37.509, in sicer 18.738 dečkov in 18.771 deklic Od navedenega števila jih je bilo 4930 **na hrvaških** in madjarskih šolah. Žal, je tudi tu statistika nejasna, ker iž nje ni razvidno, koliko je bilo hrvaških učencev. — Na razred je odpadlo 49.8 učencev. Statistika pri tem pripominja, da Gradišče torej ni bilo v tem oziru med zveznimi deželami na zadnjem mestu. — Razen navedenega so obstojale še 44 »čuvarnice« (otroški vrtci) s 3681 otroci in 56 vzgojiteljicami. — Nova šolska zgradba je bila v preteklem letu v hrv. delu Gradišča postavljena samo v Filežu.

V nadaljnjem delu svojega poročila, kjer govori o srednj. šolstvu in strokovnem šolstvu v Gradišču, statistikar ne navaja več nobenih podatkov, kako je pri tem udeleženo hrvatsko prebivalstvo Gradišča. — Toda že po tem, kar nam nudijo gornji podatki, vidimo, da so šolske razmere v Gradišču mnogo bolj povoljne za tukajšnje Hrvate, kakor pa so na primer za naše koroške brate, dasi žive obojni pod isto državno streho.

Kako so šli v past kurji tatovi

Murska Sobota, 4. marca.

V soboto ponoči so orožniki iz Tišine imenitno spojali cigane. Kmetje so vedno tožili, da jim nekdo krade kar cele jate perutnine. Tatovom niso mogli priti do živega. Ampak tišinski orožniki niso mirovali, dokler jim niso ptički prišli v roke.

V soboto zvečer so tišinski orožniki šli na patruljo proti Borejcem. Zglasili so se v ciganski naselbini: »Kje je mož?« — »Gospon, ga ni, je v gostilni,« so odgovarjale ciganke vse po vrsti. »Pa so šli vsi v gostilno?« so prašali orožniki. »Res, vsi so šli, gospon.« Same ženske in otroci so bili doma, moškega ni bilo nikjer. To se je orožnikom zdelo sumljivo, a so odšli. Zunaj na samem pa so se skrili na prežo in čakali, kedaj pridejo možje »iz gostilne«. Dolgo so čakali. Ura je bila polnoč, ena, dve — nič. Okrog pol 3 v nedeljo zjutraj začujejo orožniki vračajoče se cigane. Bili so štirje. Nosili so precejšnje vreče seboj.

»Stojt!« in že so imeli povezane tri cigane, četrti pa je ušel. V vrečah so našli 14 kokoši. »Tako, sedaj smo pa skupaj!«

Orožniki so ugotovili, da so bile kokoši ukradene v Krogu. Večinoma so bile pokradene pri vojnih vdovah in pa pri najbolj skritih hišah. Med prebivalstvom prevladuje mnenje, da ima ta tolpa tudi v Krogu in okolici svoje zaupnike. Bili so najbrž tudi v zvezi z različnimi »kopinarji«, ki so pokradeno kuretino spravljali stran.

Sploh pa bi bilo potrebno, da se izvaja nalog velikega župana, ki pravi, da bo kaznovan tisti, ki podari ciganu samo trohico. Priznanje pa moramo dati tišinskim orožnikom, ki so splošno znani kot najboljši.

Na Sotli vojaki razstreljujejo led

Dobova, 4. marca.

Sotla nam vedno nagaja. Ni čudno, če pogledamo, kaka je njena struga. Po prvem hudem mrzlem valu smo dobili južno vreme, nato pa je zopet pritisnil mraz. Ob južnem vremenu je Sotla malo narasla, mraz pa je prekrižal Sotli račune. Zamrznila je zopet in voda ni dobila odtoka. Od železniškega mosta do mlina se je napravila ozka razpoka. Začele so se kopičiti ledene plošče, debele 60 do 70 cm. Voda je pričela udarjati iz struge, preplavila je že več njiv, v nevarnosti je bil že skoraj železniški most. Vasi Rigonce in Ključ so se obrnile na oblasti in vojaško upravo za pomoč. Prišel je iz Zagreba oddelek vojakov pod vodstvom kapetana in inženerja, ki sedaj razstreljujejo že od petka z ekrazitom in dinamitom ledeno Sotlino skorjo. Tako nas bodo vojaki rešili najhujšega, to je povodnji, ledene mrzle vode v sedanjem mrazu.

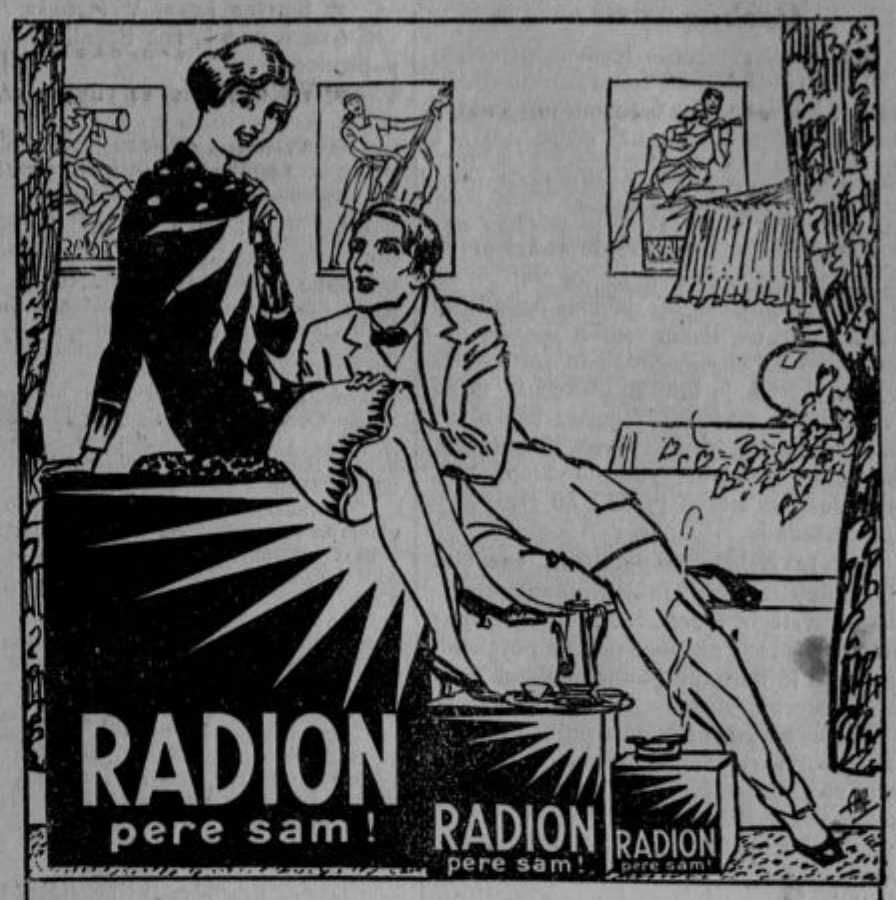

„Pri nas je prijetno," pravi mlada gospa Mica. „Nikdar ne razburjam svojega moža z velikim pranjem in čiščenjem, vse to gre čisto mirno, ker RADION opere perilo sam v enem dopoldnevu."

RADION pere sam!

Varuje perilo!

Čez sedem let vse na dan pride

Sv. Miklavž, 5 marca 1929.

Pred par dnevi so se pojavili v Vinskem vrhu orožniki iz Ormoža. Iskat so prišli V. Firšta in Fr. Domanjka. Prvega so odvedli s seboj, Domanjka pa niso mogli, ker je ravno ležal na mrtvaškem odru.

V poletju l. 1921. je bil izvršen pri Vinici na Hrvatskem večji vlom. Neznani storilci so odnesli večjo množino blaga. Začelo se je zasledovanje, toda vlomilcev vkljub vsemu prizadevanju niso našli. Sedaj, skoro po 8 letih, so se pokazali orožnikom gotovi znaki, ki so omogočili nadaljevanje preiskave. Sum je padel na omenjena dva, ki sta tedaj hodila na Vinico mlatit. Ob tej priliki sta baje izvršila oni vlom. Da je prišlo do ponovne preiskave, je zakrivil Firšt sam, ki je ob neki priliki govoril nepremišljene besede, iz katerih so orožniki sklepali, da je on storilec. Koliko je na stvari resnice, bo dognala nadaljna preiskava. Domanjka je smrt rešila »roke pravice«, Firšt pa ji bo moral zadostiti, v kolikor je kriv in če je kriv.

ROBORIN

čaj za želodec in čiščenje krvi, uspešno sredstvo proti odebelitvi, slabi prebavi, trajnemu zaprtju. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja lekarna **ARKO** ZAGREB Ilica 12

T. Koči — Fr. Radešček:

Šahovska partija

I.

Madridski kraljevi grad Escorial je bil pogreznjen v globoko, somorno tišino Negibno kot kamenite sohe so stali njegovi stražarji na opuščenih, dolgih hodnikih, po katerih so se le grajski služabniki kot duhovi plazili s plahimi obrazi.

Ta dan je bil njih gospod in zapovedovalec, kralj Filip II., — despot, pred čigar pogledom se je tresla vsa Nizozemska in stara hispanska država, v skrajno nemilostnem nastrojstvu. Zarota, zasnovana proti njegovi osebi, o čemer ga je pravkar obvestil grof iz Biscaye, razburila ga je tako, da je ukazal dona Guzmana de Calatrava, medinsko-sidonskega vojvodo, ki so mu ga označili kot glavnega tvorca zarote, brez vsake preiskave izročiti krvniku z zahtevo, da se mu takoj poroča, čim se bo izvršila usmrtitev.

V tem trenutku je bil vprav v svojem kabinetu. Okoli njega so stali številni dvorjani, ki so z velikim zanimanjem zasledovali potek šahovske partije, ki jo je kralj igral z dvornim kaplanom Ruyem Lopezom.

Splošno je bilo znano, da je Filip II. strasten, Ruy Lopez pa vsekakor nepremagljiv šahist. Ni pa bilo vselej modro, z lahko zmago še bolj podžgati kraljevo jezo. No, kaplan Lopez je bil razumen dvorjan. Namenoma je delal pogreško za pogreško. Toda zamračeno kraljevo čelo se ni zjasnilo. Videti je celo bilo, da ga igra danes sploh ne zajema. Iz njegovih črnih, pronikajočih oči so blodili pogledi od šahovnice k navzočnim plemičem in jih motrili vsakega posebej z nekim zloveščim, rumenkastim sijem.

Kar nenadoma pa je kralj sunil od sebe šahovnico, se pognal s sedeža med plemiče in zaklical z močnim glasom:

»Prisegam pri kosteh Campeadora in svetega Jakoba kompostelskega! Vedite, Vi hrabri in plemeniti gospodje, da nikoli ne bom dopustil, da bi se kdorkoli drznil, dotikati se naših pravic ali baviti se z našo kraljevsko osebo na nedostojen način! Vam se morda vidi naše žezlo kot slab trs, toda prisegam Vam pri Bogorodici, da boste čutili, kako je to žezlo prav za prav kij iz kovanega železa, ki bo zdrobil predrzneža, ki bi se opogumil, nasprotovati naši oblasti, od Boga nam izročeni. Recite mi, don Campo Reggia, zakaj nam še doslej ni bilo poročano, da je krvnik izvršil ukaz nad veleizdajalcem, ki je koval peklenske naklepe proti naši osebi?«

»Kraljevska Milost!« je odvrnil na te besede najvišji sodnik, globoko se priklanjajoč pred kraljem, »usmrtitev dona Guzmana, kneza kalatravskega in vojvodo medinsko-sidonskega, je določena šele za opoldne. Ostajata torej obsojencu še dve polni uri.«

Kraljevsko čelo se je zmračilo.

»Kako?« je vzkliknil togotno, »še dve celi uri? Mar bo ta podpihovalec nemirov morda večno živel?«

Najvišji sodnik je v zadregi sklonil glavo. V tem trenutku pa je nastalo med dvorjani, stoječimi bliže vrat, očitno gibanje in skozi njihove vrste se je preril v ospredje mladi grof Ossuna, občeznan kot najzvestejši prijatelj obsojenega vojvode.

Pogumno je stopil pred kralja, vklonil pred njim svoje koleno in rekel z močnim glasom:

»Prosim, oprostite, Kraljevska Milost, toda don Guzman ogorčeno odklanja prisojeno kazen smrti z garotto (naprava k zadavljenju), češ, da mu po pravu in plemiških svoboščinah pristoja smrt z mečem ali s sekiro. Krvnik Calvarez pa si ne upa brez izrečnega ukaza Vaše Kraljevske Milosti ne na ta ne na oni način pristopiti k izvršitvi usmrtitve.«

Po teh besedah je nastalo splošno mrmranje med zbranimi plemiči.

Kralj je to opazil in njegovo obličje je togotno zardelo.

»Pri Bogorodici!« je kriknil razdraženo, »menda si ta zarotnik vendar ne vmišlja, da nam bo vsiljeval svojo voljo? Kaj mar ni kraljevsko sodišče samo in dokončno določilo način in uro njegove usmrtitve?«

Grof Ossuna je nalahno skomizgnil z rameni in, ne meneč se za očitno kraljevo nejevoljo, nadaljeval pogumno:

»Razen tega vojvoda odklanja tudi vsiljenega mu spovednika Fra Diaza in zahteva na temelju vsem španjolskim grandom zajamčenega prava, da mu se pošlje duhovnik s škofovskim dostojanstvom.«

Filip II. se je krčevito vzravnal in strastno zakričal:

»Ha, še tega se manjka! Kako sme obsojenec nasprotovati temu, kar je ukazal sodni dvor?«

»Naj kraljevska Milost blagovoli oprostiti, odvrnil je grof Ossuna mirno, zroč možato kralju v oči. »Toda vojvodova zahteva je povsem upravičena in ta pravica je s slavno kraljevsko obljubo zajamčena njemu in nam vsem tu navzočnim!«

»Da, tako je, Kraljevska Milost!« je vzkliknil pogumno, opiraje se na svoj široki meč, velik konstabel Španske, don Diego de Tarasaz, grof iz Valencie. »Zakaj, naše pravice in kraljevska

Osebne vesti

★ **Glasbenik g. Srečko Kumar**, prideljen doslej kot pevovodja pevskemu zboru društva »Kolo« v Zagrebu, je z odlokom ministrstva prosvete prideljen pevskemu zboru UJU v Ljubljani.

Ostale vesti

★ **Amnestija.** Z zadnjim februarjem so sodišča dokončala z delom, ki ga jim je bil naložil zadnji amnestijski ukaz. Amnestije pri ljubljanskem okrajnem sodišču je bilo deležnih skupno 52 obsojencev, odnosno osumljencev. Večina teh je bilo že obsojenih in so imeli v kratkem nastopiti zaporno kazen ali pa plačati denarno, drugi bi se bili morali pa v kratkem vsesti na zatožno klop. Najmanjša odpuščena kazen je bila 50 Din, največja pa 6 tednov.

★ **Red in čistoča v potniških vozovih.** Prometno ministrstvo je sprejelo ponovne pritožbe in proteste iz tuzemstva in tudi iz inozemstva radi nereda in nečistoče v potniških vozovih. Zato je odredilo ponovno vsem podrejenim, da morajo strogo upoštevati in izvrševati izdane odredbe in odstraniti vse nerednosti. Vozove morajo vzdrževati v popolnem redu, redovito in po vsaki uporabi se morajo temeljito očistiti, pred vstopom občinstva in med vožnjo morajo biti dovoljno segreti, vodni rezervoarji v straniščih morajo biti napolnjeni, vozovi pravilno razsvetljeni. Vsak nedostatek morajo pravočasno odstraniti eventuelno voz z nedostatkom pravočasno izmenjati s sposobnim vozom. Starešine postaj in kurilnic se morajo o tem večkrat osebno prepričati.

★ **Neupravičena hoja po progah železnice.** Z ozirom na številne nezgode, ki so se dogodile na progah po krivdi občinstva samega, je generalno ravnateljstvo državnih železnic v Belgradu naročilo vsem podrejenim oblastem, da morajo progo strogo nadzirati in vsako neupravičeno hojo po progi preprečiti. Na progi se sme muditi samo tisti, kogar k temu sili služba. Postajno in progovno osobje mora vsakogar, ki neupravičeno hodi po progi, brezpogojno ustaviti, ugotoviti njegovo identiteto ter ga prijaviti svojemu starešini, ki mora krivca potem naznaniti pristojni civilni oblasti radi kršenja določb čl. 96. železniškega obratnega reda.

★ **Pri težkočah v želodcu,** gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, tresenju udov, zaspanosti povzroči čaša naravne »Franz-Josef« grenčice točno poživljenje v zastali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef«-vodo kot važno pomožno sredstvo proti griži in obolenju želodca, ki nastopata v družbi mrzlice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske kali v naše telo. **V kavarni** se najlažje obvarujete naboda, influence in bolezni v grlu, ako edno jemljete **Anacot-pastile dr. Wanderja**. Dobivajo se v vseh lekarnah.

★ **Smrtna kosa.** V Mengšu je umrla gospa Ana Kelbl, roj. Pečnik, vdova uradnika papirnice.

★ **V Kostrivnici** se vrši v soboto 9. marca sejem, ker je 10. t. m. nedelja.

★ **Vremensko poročilo.** Termometer je kazal včeraj v Ljubljani sledečo temperaturo: v Ljubljani minimalno —8° C, maksimalno +2° C, v Mariboru min. —8° C, maks. +1° C, v Zagrebu min. —7° C, maks. +4° C, v Belgradu min. —10° C, maks. +3° C, v Sarajevu min. —9° C, maks. +3° C, v Skoplju min. —2° C, maks. +4° C, v Splitu min. +1° C, maks. +7° C. Barometer v Ljubljani 763.3, v Mariboru 761.4, v Zagrebu 762.2, v Belgradu 761.6, v Sarajevu 763.2, v Skoplju 757.5, v Splitu 755.7. V Ljubljani, Belgradu in Splitu je bilo poloblačno, v Skoplju in Sarajevu oblačno, v Zagrebu in Mariboru jasno. V Skoplju je snežilo, v Splitu je pihala močna burja, drugod je bilo mirno vreme. — Snežna plast v Ljubljani meri 13 cm, v Mariboru 37 cm.

★ **Rudarjem-rentnikom iz Nemčije.** Rudarsko glavarstvo sporoča: Na tuuradni poziv v avgustu 1928 v slovenskih časopisih se je oglasilo mnogo rudarjev, ki so delali svoječasno v nemških rudnikih in ko so jim bile že priznane rente in pokojnine vsled bivanja v Jugoslaviji ustanovljene. Mnogo njih zdaj sprašuje, kaj je s to zadevo, ker je njim iz časopisnih poročil znano, da so se vršili tozadevni razgovori med zastopniki naše in nemške vlade v Berlinu. — Da prihranijo sebi stroške, uradu pa delo, se vsi prizadeti opozarjajo, da Rudarskemu glavarstvu še ni nič znanega o definitivni rešitvi zadeve in da bo rudarsko glavarstvo i nadalje samo skrbelo, da se prične z izplačevanjem rent, ko bo imelo za to pravno podlago. Zato se naj opusti nadaljna popraševanja. (Op. ur.: Tozadevna pogodba je bila pač podpisana meseca decembra, ni pa doslej še bila ratificirana. Pogodba pa sama določa, da se izplačevanje rent lahko začne takoj, tudi če pogodba še ni ratificirana. Zato bo treba nekoliko potrpljenja, da se vse uredi.)

★ **Pretresljivo pismo smo dobili od odpuščene slovenske učiteljice,** ki živi sedaj v Srbiji. Imena iz umevnih razlogov ne navajamo javno. Bila je revica vsled slabotnega zdravja reducirana ter je sedaj v največji bedi in strašni stiski. Ker je bila kot dijakinja in učiteljica članica vseh naših kulturnih organizacij (Slomškove zveze, Marijine družbe, Orlica itd.) prosimo vse dobre ljudi, da ji pomagajo. Darove sprejema naše upravništvo, ki jih bo takoj poslalo na njen naslov.

★ **Slovanski delovni odbor v Gradcu** si šteje v čast in prijetno dolžnost, da se najprisrčnejše zahvali vsem, ki so naklonili kakršnokoli podporo za »slovanski večer« Prav posebno zahvalo smo dolžni predsedništvu mariborske oblastne samouprave za dar v znesku 500 Din in dalje gospodom: dr. Schaubachu, vel. županu; dr. Leskovarju, predsedniku obl. samouprave; dr. Kukmanu, dr. Stoniku, dr. Ravniku, dr. Faningerju in notarju Ašiču, ki so nam naklonili vsak po 100 Din.

★ **V posmrtnici** umrle gospe Marije Hladnik, roj. Gregorc v št. 55 našega lista, se je žal pomotoma izpustilo navesti ime snahe, gospe Stanislave Hladnik, roj. Oražmove, kar s tem popravljamo.

★ **Pri davčni upravi Ljubljana-okolica** se uraduje počenši s 1. marcem t. l. ob delavnikih izvzemši soboto od 8 do 12 in od 15 do 18, ob sobotah od 7—13, ob praznikih od 8 do 12. Ob nedeljah se vrši le dežurna služba od 9 do 11 v svrho odprave najnujnejših poslov.

★ **Lovi na dražbi.** Okrajni glavar za kranjsko glavarstvo nam sporoča, da bo lov krajevne občine Smlednik oddan v zakup na javni dražbi v soboto 11. maja ob 10. uri dopoldne; lov krajevne občine Sv Jošt pa isti dan ob 11. uri dopoldne. Dražba bo v uradu g. okr. glavarja v Kranju soba št 2. Lova se bosta oddala za dobo od 1. junija 1929 do 31 marca 1934. Zakupni in dražbeni pogoji so na vpogled na glavarstvu v Kranju.

★ **Prijet zvodnik.** Zagrebška policija je zaprla lastnika kavarne »Šport« v Tkalčičevi ulici, njegovo priležnico, »direktorja« kavarne Blaža Gjurina, štiri točajke in tri pomočnice. Policija je ugotovila, da uslužbenke te kavarne vobče niso imele nobene plače in so si morale služiti svoj kruh na znani žalostni način in še od tega je lastnik kavarne zahteval gotove odstotke

★ **Propadli doktorski naslovi** V povojnih letih je mnogo absolviranih pravnikov iz Vojvodine romalo v Pečuh in Segedin, da bi dobili na madjarskih vseučiliščih doktorat iz državnega prava. Dne 28. februarja t. l. pa so objavile naše »Službene novine« nov zakon, ki zadeva vse tiste, ki so na tujih vseučiliščih polagali doktorat iz državnega prava. Ta zakon dovoljuje uporabo doktorskega naslova le tedaj, če je dotična diploma nostrificirana. Ker pa v naši državi ni mogoče dobiti doktorata iz državnega prava, so torej te inozemske diplome ne morejo nostrificirati.

★ **Mihelčičeve Marijine pesmi,** ocenjene v torkovi številki, so izvod po 12 Din.

★ **Posestniki avtomobilov** naj sežejo po novi knjigi inž. Stolfa »Šofer in samovozač«. Priročna knjiga o konstrukciji, delovanju, stregi in vodstvu modernega avtomobila. Spisal inž. Josip Štolfa. Cena lepo vezani knjigi 140 Din. Knjiga je neprecenljive vrednosti za vsakega, ki ima posla z avtomobilom Saj je avtomobil prometno sredstvo, ki služi tudi pri nas vedno bolj najrazličnejšim poklicem in najširšim plastem ljudstva, tako, da bo v kratkem izpodrinil vsa druga vozila.

*

★ *PAZITE ČITATELJI! Ne dajte, da Vam uide današnji oglas odličnega sredstva za pranje, a to je SCHICHTOV »RADION«. Hvaležni nam boste, če sami poizkušate.*

⊙ *NAMOČENA POLENOVKA Fr. Kham, Miklošičeva cesta.*

★ *ENO CERKEV ALI OLTARNO SLIKO poslika strokovnjaško in umetniško »Ars sacra« za propagando cerkvene umetnosti na Slovenskem zastonj — samo za povrnitev režijskih stroškov v letu 1929.-30. Prijave naj se pošljejo na »Ars sacra«, Praga XII., Americka ul. 10, Češkoslovačka. Priložiti znamko za odgovor.*

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nocoj imajo nočno službo: 1. Bahovčeva lekarna na Kongresnem trgu, 2. Ustarjeva lekarna na Sv. Petra cesti 3, Hočevarjeva lekarna v Šiški.

K „Zeksarju"

Sem že povedal, da je mojemu prijatelju ime Nace, tisti, ki hodi v razpeli suknji in pri 30 stopinjah Celzija pod ničlo napoveduje — pomlad.

Na Marijinem trgu sem ga srečal in je bil videti dobre volje.

»Kam, kume?« ga pobaram.

»K Zeksarju te vabim, če hočeš.«

»Lepo. Toda čemu baš k Zeksarju, ali ni drugam bliže?«

»K Zeksarju sem rekel. Stalen gost sem tam. Bova dobila kaj toplega za pod zob.«

»Sedajle ob štirih popoldne? Ne verjamem.«

»Vampe, golaž, jetrca, hrenovke, kranjske klobase, ledvičke, obaro...«

»Nehaj, Nace, nehaj! Ali hodiš k Zeksarju pisat jedilne liste?«

»Ne! Ampak nad vsebino jedilnih listov hodim.

Veš, ob tem času prično prihajati k Zeksarju okoličani, ki se z avtobusi odpravljajo iz mesta domov. Gospa Zalaznikova je mislila nanje in izdala svojim kuharicam naredbo, da morajo biti za te potnike od štirih naprej pripravljena topla jedila.«

»Kako pa s pijačo, je kaj prida?«

Nace je pomežiknil in cmaknil z jezikom.

»Pivo — kot topljeno maslo in vedno sveže. Vino kot cekin, sama žlahtnina, ti pravim! A ti si cvičkar, kolikor vem. Nu, glavo stavim, da prideš na svoj račun.«

Nace ne govori veliko, a kadar govori, so njegove besede tehtne, zelo pomenljive in vsega uvaževanja vredne. Ni kazalo drugače, moral sem z njim.

Dva natakarja in štiri točajke so nama prihitele nasproti. Par pulili so se, kdo bo nama prej postregel. Meni je bilo nerodno, Nacetu pa ne, ker je tolike vljudnosti in postrežljivosti že navajen.

»Vidiš, prijatelj, takole te postrežejo zastonj. Plačaš samo tisto, kar poješ in popiješ. Z vsakim poštenim človekom so tako prijazni. Razgrajačev in pijancev tu ne boš našel. Pač pa veselo družbo, ki v pošteni zabavi uživa »Zeksarjevo« gostoljubnost. Zastopniki vseh slojev zahajajo sem. Društva prirejajo družabne večere, tujci se hodijo krepčat. Sedajle se bova pa še midva.«

Pa sva res izvrstno večerjala, pogasila žejo in — malo plačala.

⊙ **Kardinal** Mercier je bil gotovo ena največjih osebnosti zadnje dobe. Njegovo delo se ni omejilo samo na Belgijo, temveč na vso Evropo. O tem možu velikanu po duhu bo predaval na 21. prosvetnem večeru prof. Jakob Šolar. Predavanje je opremljeno s številnimi skioptičnimi slikami in se vrši v beli dvorani hotela Union v petek ob 8 zvečer.

⊙ **Pomoč revnim ljubljanskim družinam.** Glavni odbor Rdečega križa v Belgradu je poslal ljubljanskemu pododboru znesek 15.000 Din, ki naj se razdeli med najpotrebnejše ljubljanske družine. Snoči ob 19. uri se je ta denar razdelil v šentjakobski dekliški šoli. Obdarovanih je bilo 53 družin, večinoma delavskih in brezposelnih. Prejeli so zneske po 100—500 Din. Na obdarovance je imel predsednik ljubljanskega odbora Rdečega križa g. dr. Fettich primeren nagovor, nakar se je pričelo razdeljevanje denarne podpore. Prisostvovala sta tudi podpredsednik g. inšpektor Wester in tajnik g. Malnarič. Glavni odbor Rdečega križa je nakazal primerne zneske za podporo revnim družinam tudi drugim krajevnim odborom, ki so se pravočasno zato priglasili. Humana akcija Rdečega križa je vsega priznanja vredna in je želeti, da jo podpira vsa javnost.

Prve posledice

prehlada so hripavost in kašelj. Te neprijetne pojave odstranite brzo s

KRESIVAL

⊙ **Kako je s premogom?** Radi izboljšanja vremenskih razmer je v Ljubljani nekoliko popustilo povpraševanje po premogu, vendar dovoz premoga v Ljubljano še vedno ni tolik, da bi bile krite vse tekoče potrebe. Trboveljskega premoga prihajajo v Ljubljano neznatne količine. Večinoma je v prometu inozemski premog. Pomanjkljivemu dovozu premoga je kriva okolnost, da železnica še vedno odjemlje rudnikom premog, ki ga rabi za obratovanje. Cene premoga so ostale neizpremenjene, enako drvam, ki jih tudi še vedno primanjkuje.

⊙ **Vreme v Ljubljani** je postalo zadnje dni nekako umerjeno. Zjutraj zmrzuje, tekom dopoldneva pa ulice odnehajo, vendar ne v taki meri, da bi nastajalo veliko blata. Poloblačno nebo ne pripušča solncu, da bi s svojo toploto prišlo do polne veljave. Toplega vetra pa, ki bi pospešil tajanje snega in zmrznjenih tal, ni. Vsekakor pa se vsepovsod močno čuti vpliv marčevega vremena, ki nas polagoma približuje pomladi. Vreme kakršno imamo sedaj, je zdravo, ker zrak ni prenasičen z vodenimi parami. Zato tudi ni opažati tako pogostih influenčnih obolenj in drugih »pomladanskih« bolezni.

⊙ **Na trgu se je onesvestila.** Včeraj dopoldne okoli desetih je vznemiril na živilskem trgu med jajčaricami prodajalke in kupovalke žalosten dogodek. Nenadoma se je zgrudila gospa Ivanka Ovtrata, soproga železniškega uradnika, ki stanuje v Ilirski ulici. V hipu se je nabralo okoli nje polno ljudi, ki so si prizadevali, da bi onesveščenko spravili k zavesti, toda ves trud je ostal brezuspešen. Neka gospodična je hitela obvestit rešilno postajo, odkoder je bil takoj odposlan avto, ki je odpeljal gospo Ovtratovo v javno bolnico. Bolničino stanje je resno. V popoldanskih urah se še vedno ni zavedla. Domnevajo, da jo je zadela kap.

⊙ **Poljedelsko orodje za invalide.** Ministrstvo za socijalno politiko namerava razdeliti siromašnim invalidom in družinam v vojni padlih nekaj plugov. Prošnje je vložiti čimpreje pri mestnem magistratu. Tozadeven razglas z navodilom, kako je treba prošnje opremiti, je objavljen na občinski deski.

⊙ **Prazna policijska torba.** Tekom včerajšnjega dne policija ni zabeležila nobenega pomembnejšega dogodka. V policijski kroniki je vladalo zadnjih 24 ur zatišje.

Maribor

□ **Mariborski dijaki** priredijo v nedeljo, dne 3. marca igro »Sultanova hčerka in dobri vrtnar«. Spisal je omenjeno igro Henrik Ghéon, globokoveren francoski umetnik in eden najodličnejših stvariteljev moderne francoske religiozne drame. Drama, ki jo vprizore prihodnjo nedeljo v Narodnem gledališču naši mariborski študentje, je polna poezije in resnice ter sega v najglobljo misterije krščanstva. Za Maribor bo vprizoritev H. Ghéonove drame novost ter vsega uvaževanja vreden gledališki dogodek. Pred predstavo govori prof. dr. Fran Sušnik o moderni francoski drami. Prireditev se vrši pod okriljem Ljudskega odra.

□ **Iz tukajšnjega Narodnega gledališča.** Za pomočnika gledališkemu upravniku dr. Brenčiču je prideljen prof. dr. Vladimir Kralj.

□ **Pri Arehu** bo v nedeljo, dne 10. t. m., ob priliki skupinske smuške tekme Ruška koča — Mariborska koča ob pol 9 sv. maša, ki jo oskrbi član Aljaževega kluba.

□ **Ljudska univerza** Jutri zvečer predava znameniti zagrebški naravoslovec dr. V. Vouk iz Zagreba. Na podlagi lepih skioptičnih slik bo ponazoril življenje rastlinstva v različnih stopnjah razvoja. — V ponedeljek, dne 11. t. m., pa predava prof. dr. Maklecov iz Ljubljane o mladinskem vprašanju v sodobni Rusiji.

□ **Brezposelnost** se sedaj v Mariboru, odkar je čiščenje in spravljanje snega ponehalo, zopet veča. Tako je v preteklem tednu odpadlo 78 oseb, ki so iskale dela pri tukajšnji Borzi dela in je v evidenci ostalo kontem tedna še 679 oseb.

□ **Naši splavarji.** Včeraj se je po dolgem presledku vršila poizkušna vožnja s splavom, ki so ga spustili pri Rušah in ki je vozil do Melia. Preko Fale se zaenkrat promet s splavi radi nagromadenih ledenih mas še ne more vršiti. Pač pa se bo sedaj izpod Fale pričel redni splavarski promet.

□ **Mariborska promenada** bojda zelo trpi radi nagromadenih sneženih kupov v Gosposki ter Slovenski ulici. To mnenje je med neizogibnimi mariborskimi promenadniki soglasno. Merodajni činitelji pa so drugačnega mnenja ter gledajo na snežene rupe iz stališča penezov. Bo že solnčece poskrbelo, da bo sneg skopnel. »Bog ga je dal, Bog ga bo vzel.« To je orbovna parola. So pa ljudje, ki so tem merodajnim činiteljem hvaležni in ki jim vedno pisarjenje nekaterih lokalnih lističev o sneženih »planinah« v sredini mesta kar nič ni všeč. So to tisti, ki so si že na čudovite stopnje strenirali hrbtenico; čisto mehanično klone onstran obrambnih sneženih kupov ter leze v grbo, čim zasluti nevarnost ali uzre onstran varnega zavetja osebo, s katero si je takole malo v »žlahtir«. In vsi ti so za snežene kupe in proti čiščenju. Njih število pa je zelo veliko in bi pri morebitnem glasovanju utegnili imeti nazadnje še celo — **večino.**

---

oblast sklepajo v sebi trdno in neločljivo celoto.«

»Da, na svojih pravicah in svoboščinah vztrajamo!« odzvali so se številni glasovi med zbranimi plemiči.

Filip si je grizel ustnico. Tiran se je kar skoraj davil od jeze nad drznostjo podložnih mu vazalov, ker pa je bil prav tako strahopeten kakor okruten, se je v tem trenutku zbal njihove soglasne izjave. Za trenutek se je zamislil in končno spoznal, da je potrebno, odločiti se vsaj za zdaj k majhnemu popuščanju. Nato je dejal, obrnjen h grofu iz Valencie:

»Resnično, grof, kraljeva pravičnost je najzanesljivejše jamstvo blagostanja njegovih podložnikov. In zato naj se ugodi obsojenčevi zahtevi. Naj torej umre po svoji volji pod krvnikovo sekiro. Toda, kje naj zdaj na hitro dobimo škofa?«

Tu pa je vstal Ruy Lopez, priklonil se globoko pred kraljem in dejal:

»Kraljevska Milost! Prav zdaj ni tukaj duhovnika s škofovskim dostojanstvom. Zakaj, prevzvišeni don Sylva Mendez, škof v Segoviji, je umrl vprav minulega tedna, njegov naslednik pa doslej še ni imenovan. Imenovanje naslednika se bo namreč izvršilo šele na zboru v Valladolidu, ki mu bo predsedoval sam madridski nadškof.«

Don Ossuna si je prosteje oddahnil. Bilo je skoraj gotovo, da bo zaradi te naključne okolnosti bržčas treba odložiti Guzmanovo usmrtitev, in kdove kaj vse se lahko zgodi med tem časom. Njegovo upanje, da ohrani prijatelja, je znatno oživelo.

Toda preslabo je poznal kraljev značaj. Zakaj, po kratkem razmišljanju je Filip dejal glasno:

»Tudi to nepričakovano oviro hočemo z močjo in voljo našo odstraniti. Zakaj, če more španjolski kralj povišavati svoje plemiče, more prav tako storiti tudi glede duhovniških oseb. Vstanite, don Ruy Lopez, ki ga po svoji kraljevski oblasti in z dodatnim odobrenjem sv očeta imenujem s tem za škofa v Segoviji!«

»Toda — blagovoli Kraljevska Milost upoštevati —« je hotel ugovarjati ves presenečen Ruy Lopez.

»Molčite, gospod škof,« je rekel kralj odločno, »zakaj taka je naša nezlomljiva volja, ki ne trpi nikakršnih ugovorov. Vojvoda je izdajalec in zato mora umreti, čim mine dovoljeni mu rok. In zdaj pojdite po svoji dolžnosti v ječo, da pripravite obsojenca na smrt. Tukaj ta prstan naj bo dokaz vašega poslanstva!«

To rekši, je Filip snel s svojega prsta dragoceni prstan in ga izročil duhovniku.

Ruy Lopez se je znova globoko priklonil pred kraljem in z zamračenim obličjem je zapustil kraljev kabinet, da izvrši dani mu ukaz.

Neposredno za njim se je oddaljil tudi grof Ossuna.

»Torej, gospodje,« se je po njiju odhodu obrnil Filip k navzočnim dvorjanom, »upam, da ste zdaj zadovoljni, ko vidite, kako znamo varovati Vaše svoboščine in pravice. Zato pričakujemo od Vaše udanosti, da strpite tako dolgo v tej dvorani, dokler nam Calvarez ne prinese zarotnikove glave.«

V glasu njegovih besed je rahlo zvenel komaj zaznaven posmeh, ko je z bežnim pogledom preletel obraze svojih dvorjanov.

Toda nihče med njimi ni imel toliko poguma, da bi mu odgovoril, četudi le s primernim izrazom obličja.

Filip se je spet pogreznil v svoj naslonjač in na njegov migljaj je pristopil grof iz Biscaye, da v šahovski igri nadomesti odišlega dvornega kaplana.

S pogledi, uprtimi v tla, in z zamračenimi čeli so stali tu španjolski grandi, ugodivši samo s skrajnim notranjim odporom izraženi želji svojega gospodarja. (Dalje.)

☐ **Deložacije** pretijo z nastopom pomladi mnogoštevilnim družinam. Radi izredno hude letošnje zime je namreč tukajšnje sodišče po uspešnem in hvalevrednem posredovanju socialno-političnega urada mestne občine za dobo, dokler razsaja še zima, ustavilo odnosno odložilo na poznejši čas vsako deložacijsko postopanje. In ta »poznejši čas« se sedaj približuje. Kakor izvemo, pa je v Mariboru veliko število slučajev, kjer imajo nekateri hišni posestniki prosta stanovanja. Ob tej priliki apeliramo na uvidevnost in širokogrudnost teh hišnih posestnikov, da dajo vsem prizadetim prosta stanovanja na razpolago.

☐ **Stavbeno gibanje.** Josip in Marija Weltzebach, bosta gradila na Tržaški cesti pritlično stanovanjsko hišo. — V Jelačičevi 10 se bo tudi postavila pritlična stanovanjska hiša. — V Radvanjski 27 bo gradil Mihael Oman pritlično stanovanjsko hišo. — Trgovec Klanšek bo na voglu Židovske ulice in Novega glavnega trga zgradil veliko stanovanjsko poslopje. Stara hiša, ki se nahaja na tem mestu, se bo podrla. — Gosp. Kraut pa je dobil gradbeno dovoljenje za preureditev gospodarskega poslopja in delavnice.

☐ **Radi žalitve** je bil svojčas vložil vitez Zagorski pri tukajšnjem okrajnem sodišču tožbo proti šefu mariborskega polic. komisariata g. nadsvetniku V. K e r š e v a n u. Včeraj pa je prejel g. nadsvetnik o omenjeni zadevi od okrajnega sodišča oprostilno razsodbo. Za izid je vladalo v mariborski javnosti veliko zanimanje.

☐ **Vojašniška 21.** V tej hiši je tudi enosobno stanovanje, v katerem prebiva mati s kopico otrok. Straniščni odtok je v bližini stanovanja pokvarjen in vse, kar odteka, se zbira pod štedilnikom ter v sibirskih nočeh zmrzuje. Deci, ki prespi dolge zimske noči kar na tleh, so zmrznile ročice in nožice. Revčki se nahajajo sedaj v zdravniški oskrbi. In revežem je grozila še deložacija.

Celje

Ena najlepših naših prireditev bo brez dvoma orlovska akademija, ki jo dne 17. marca priredi v mestnem gledališču celjska orlovska podzveza.

»Dekle z biseri«, igrokaz v 5 dejanjih iz rimskih časov, ki so ga z velikim uspehom igrali naši Krekovci preš'o nedeljo, se na splošno željo ponovi v nedeljo, dne 10. marca ob pol 4 popoldne.

Umrli so v Celju: Dne 3. marca 1929 v Gaberju 85letni Karl Perger, vojni invalid ter sluga pri Javnem skladišču v Celju. Dne 4. marca v vojni bolnišnici redov 39. p. p. Tomo J. Mivković. Dne 5. marca v Gaberju 52letni delavec Franc Potočnik.

Epidemija škrlatinke. Že smo poročali o pojavu škrlatinke v Ljubnem. Kakor nam pa sedaj poročajo, se škrlatinka opasno širi po vsem gornjegrajskem okraju. Tako so dne 5. marca pripeljali v tukajšnjo bolnišnico nadaljnje štiri slučaje, včeraj pa 5 slučajev. Avto Zdravstvenega doma v Celju, s katerim se prevoz vrši, je včeraj ponovno odšel v gornjegrajski okraj in bo moral najbrž iti še danes. — V Konjicah se je pojavil en slučaj škrlatinke, katere žrtev je bila pet in polletna Majdka Brečko, hčerka okrajnega sodnika, ki je 5. marca v celjski bolnišnici izdihnila.

Obrtniki proslavijo svoj praznik sv. Jožefa v Celju tudi letos na slovesen način. V ta namen se udeležijo zjutraj ob 8 sv. maše v mestni župni cerkvi. Ob 9 pa se vrši sestanek v vrtnem salonu hotela »Evropa«. Na sestanku bodo predavanja o stališču obrtnikov do 8urnega delavnika ter o obrtno-nadaljevalnem šolstvu.

Na srcu in živčno bolnim priporočamo našo

Kofeina prosto praženo kavo.

Sveže čajno maslo in pristne kranjske klobase stalno v zalogi. — **ANTON FAZARINC, CELJE.**

Dopisi

Trbovlje

Družba sv. Mohorja. Vpisovanje je zadnji teden. Ne zamudite se vpisati pri g. kaplanu Gorograncu. Za 20.000 prebivalcev, kolikor jih šteje Trbovlje, imamo sramotno nizko število članov Mohorjanov. Pogrešamo tudi inteligenco, ki bi morala z dobrim zgledom prednjačiti.

Semenj sv. Jederti. Ker pade sv. Jedert na nedeljo, se vrši semenj sv. Jederti v ponedeljek, dne 18. marca. Semenj je eden naših najboljših in najbolj znanih semnjev.

Škofja Loka

Gojenke uršulinskega samostana so pred kratkim vprizorile francoskega pisatelja Ghéona dramo: »Sultanova hči in dobri vrtnar«. Ta zares svojevrstna katoliška drama je vsem gledalcem dušo globoko preorala. Take stvari bi se morale nuditi našemu ljudstvu! Zato prevajalec Jos. Šimenc nadaljuje s poslovenjenjem še ostalih Ghéonovih iger.

Ježica pri Ljubljani

Prihodnjo nedeljo bo v dvorani poslovilna prireditev bratom Orlom. Vprizorila se bo »Mlada Zora«, igra v treh dejanjih.

Kranj

Ljudski oder bo v soboto zvečer ob 8. uri in v nedeljo popoldne ob 4. uri priredil igro »Ljubezen treh kraljev«. Dejanje te tragične pesnitve se vrši v srednjem veku, na samotnem Kastelu v Italiji malo časa po novem navalu barbarov. To delo je tudi skomponirano in je bilo pred kratkim izvajano v ljubljanski operi. Režijo igre vodi dijak.

Radio

Gramofon v radiu

Mnogokrat se čuje očitek oddajnim postajam radi oddajanja reproducirane glasbe potom gramofonskih plošč, češ da je to le slab nadomestek za izvirno glasbo. Izvira pa ta očitek iz nepoznanja razmer in je že z ozirom na denarne razloge neutemeljen. Nobena, tudi najbogatejša postaja ne bo mogla svojim poslušalcem nuditi tako pestrega glasbenega sporeda, izbranega iz vse glasbene literature, v originalu, dočim je z gramofonsko ploščo to omogočeno s prav malimi sredstvi. Nuditi more pevske reprodukcije najslavnejših pevcev, ki bi jih sicer prav gotovo ne mogla nikdar angažirati za svojo postajo. Tudi je danes gramofonska industrija že tako razvita, da se reprodukcije glasbe na ploščah že prav malo ali nič ne ločijo od originalne glasbe.

Oddajna postaja Toulouse je v tem oziru napravila zanimiv poskus s svojimi poslušalci. Priredili so koncert, na katerem je nastopila pevka Vallin in orkester 54 godbenikov. Za vsako točko tega orkestra so dajali isto točko po gramofonskih ploščah, za katere je nekaj tednov prej, ko so izdelovali te plošče, pela ista pevka in skoro enako močan orkester. Tako so imeli poslušalci priliko, presojati izvirno petje in godbo v studiu in glasbo, ki jo je oddajal gramofon. Iz njihovih ocen, ki so jih v obilnem številu poslali postaji, je izhajala skoro soglasna sodba, da se sicer reprodukcije ločijo od izvirnika, da pa je ta razlika zelo majhna.

Postaja pa se ni zadovoljila s tem poskusom, temveč šla še dalje. Priredila je enak koncert, pri posameznih točkah pa ni napovedala, sledi-li kot prvo izvirno proizvajanje ali gramofonsko. V resnici so v došlih ocenah ugotovili, da se je marsikak poslušalec zmotil in zamenjal izvirno predvajanje z reproduciranim.

Ta poučen poskus kaže, da očitek manjvrednosti reproducirane oddaje ni utemeljen in da vrednost sporeda s tako oddajo prav nič ne trpi, temveč se lahko še dvigne, ker ravno gramofonske plošče nudijo možnost ustvariti pester, zanimiv in aktualen spored.

*

Budimpeštanska postaja je v kratkem razdobju že drugič menjala valovno dolžino, ker se je pri dosedanjih pokazalo, da spričo velike jakosti svoje oddajne energije moti druge, po valovni dolžini bližnje ji postaje. Od februarja dalje oddaja na valu 545 m (550 KHz).

Romunija gradi novo oddajno postajo velikanko. Studio bo nameščen v Bukarešti, oddajna poslopja in antena pa 10 km izven mesta. Odločili so se za sistem Marconi z antensko jakostjo 24 KW. Dela naglo napredujejo, tako da se bo v aprilu ali maju že lahko vršilo poskusno oddajanje.

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 7. marca: 12.30 Reproducirana glasba. 13 Časovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode, borzna poročila. — 17 O Masaryku, predsedniku ČSR, za proslavo njegovega rojstnega dne, govori češki konzul dr. Ressl; nato češka himna in koncert češke glasbe. — 18 Češčina, poučuje g. Novak. — 18.30 Naše okopavine, predava ing. Lah. 19 Naše sosednje države: grški svet, prebivalstvo, predava dr. Valter Bohinec. — 19.30 Zgodovina Slovencev, pred. prof. Kranjec. — 20 Operetni večer, izvaja radio-orkester: Kalman: Potpuri iz Čardaške princezinje; Millecker: Dijak-prosjak; Jesse: Deklica iz Črnega lesa; Joh. Strauß: Netopir; Lehar: Modra Mazur; Joh. Strauß: Vesela bitka; Sidney Jones: Gejša. — 22 Poročila in časovna napoved.

Drugi programi:

Četrtek, 7. marca.

Zagreb: 13.15 Gramofonska glasba. — 17.30 Koncert zbora ruskih dijakov in orkestra balalajk. — Iz ruske lirike; nato nadaljevanje koncerta. — 21.30 Poročila. — **Praga:** 11.15 Gramofon. — 12.30 Opoldanski koncert. — 16.20 Za otroke. — 16.30 Orkester. — 19.05 Zabavna glasba. — 19.45 Nebo v marcu. — 20 Petje. — 21 Koncert. — 21.35 Preludiji in fuge. — **Stuttgart:** 10.30 Gramofonske plošče. — 16.35 Operna glasba. — 18 Gospodarsko predavanje: Karteli, trusti in koncerni. — 18.30 Zdrav. predavanje: Doraščanje otroka. — 19.30 Nevarnosti elektr. toka in kako se obvarujemo. — 20 Komorni koncert godalnega kvarteta. — 20.45 »Candida«, misterij v treh dej. (Shaw); nato lahka glasba. — **Bern:** 12.50 Reproducirana glasba. — 16 Koncert. — 16.30 Za mladino. — 19 Za radio-amaterje: Viri toka za aparate. — 20.30 Ruska glasba: orkester in zbor — **Katovice:** 12.10 Za mladino. — 17.55 Koncert. — 20.15 Koncert (iz Krakova). — 21.15 Literarna ura. — 22.30 Plesna glasba. — **Rim:** 13 Trio — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Petje in glasba, vmes Requiem (Verdi). — **Berlin:** 12.30 Poljedelsko predavanje. — 15.30 Človeška glava v govoru in pregovoru. — 16.30 Pesmi; nato vijolinski koncert. — 17.30 Iz literature. — 20 »Nebeška obleka«, legenda (Wolf-Ferrari); nato plesna glasba. — **Dunaj:** 11 Kvartet Cerda. — 16.10 Kvartet Silving: Iz dunajskih operet. — 18 Zgodovina reda Usmiljenih bratov. — 18.50 Zdravstveno predavanje: O čudnih organih. — 20.05 »Pri treh mladenkah«, opereta. — **Milan:** 11.15 Reproduc. glasba. — 12.30 Kvartet. — 16.30 Kvintet. — 17.20 Otroško petje. — 20.30 »Norma«, opera. — **Budapest:** 9.15 Koncert. — 12.05 Koncert vojaške godbe. — 16 Vijolinski koncert. — 17.40 Ciganska kapela. — 20.30 Klavirski koncert. — 22.30 Koncert opernega orkestra. — **Varšava:** 12.35 Koncert varšavske filharmonije. — 17.55 Koncert sodobne glasbe. — 20.30 Orkestralni koncert. — 22.30 Lahka glasba.

Sport

SPORTNI DOGODKI.

Po zadnjih nogometnih bojih na Dunaju se je Admira oprostila objema Sportnega kluba in je sedaj z 18 točkami sama na čelu. Sportni klub ima 17 točk, WAC in FAC po 15 itd.; zadnja dva sta Slovan in BAC, vsak 5 točk. — **Italija je odpovedala tekmo z Grčijo.** Škoda. Pisali smo, da so hoteli Grke zadnje dni pred tekmo v svrho boljšega nadzorstva prepeljati na neki otok, proč od zabav in mikavnosti sveta. — V nedeljo se bosta udarila Milan in Berlin. Ni kar tako; zadnja zmaga Tennis-Borussie nad praško Slavijo, čeprav oslabljeno, nam mnogo pove.

Nemčija se zmeraj bolj poraja. Nemški igravci **tenisa** stopajo prav v prve vrste (prim. zmage Kleinschrotha nad Boussusom). Sedaj so sprožili Angleži misel, naj bi se svetovno prvenstvo profesionalov vršilo menjaje se enkrat v Londonu, enkrat v Berlinu; letos bi bil torej Berlin na vrsti.

Nemec **Hirschfeld** je v sunku krogle zboljšal zadnji svoj uspeh 15.10 m na **15.47 m.** Peltzer je tekel 1000 m v 2:36.4. **Boltze pa 3000 m v 8:52,** oboje prav dobro. Vse to seveda v zaprtem prostoru, ne na prostem. Wide je pretekel poldrugo miljo = 2414 m v 6:46.6, pa si je malo nogo zvil in bo moral nekaj časa počivati. Purje je tekel 3 milje ali 4828 m v 15:03.6, za »hallo« prav dobro. Pri nas bi bilo to tudi na prostem izborno.

So rekli, da **Grottumsbraatena pri Holmenkolskih tekmah** ne bo. Zmeraj kaj rečejo, kar potem ni res. Na 18 km je zmagal Rudstadstuen v 1:20:31, za 14 sekund pred Grottumsbraatenom. V kombiniranem teku je bil pa Gr. prvi (skoka 43.5 in 45 m), R. drugi (38.5 in 42 m). S tem je dobil Gr. pokal že vdrugič. Kombinirani tek (tek in skok) je gledalo 50.000 gledalcev, med njimi norveški prestolonaslednik in norveška kraljica. — 22letni Čeh Ferd Ludwig je presmučal vso pot iz Češke v St. Moritz. Za 1300 km je porabil 25 dni. Tudi lepo.

Capablanca in Aljehin se pogajata glede nove tekme za svetovno prvenstvo. Bogoljubov ni mogel založiti zahtevane jamstvene vsote.

Zboroval je **francoski odbor za fizično vzgojo** pod predsedstvom znanega francoskega »sportnega ministra« H. Pateja. Obravnavali so najvažnejša vprašanja: realizacijo narodnega zavoda za telesno vzgojo, organizacijo nadzorstva telesne vzgoje v šolah, organizacijo pokrajinskih zavodov, sportni kredit. Prihodnja seja se vrši 20. marca.

Mednarodni olimpijski odbor bi bil moral, kakor vemo, zborovati v Egiptu (v Aleksandriji ali Kairi). Ker so pa vseafriške igre odpovedane, bo zboroval v Evropi kje. Berlinčani bi radi, da bi zboroval v Berlinu, pa ne bo, ker je Berlin že itak določen za prihodnje leto. Sedaj se je obrnil tudi Dunaj na predsednika Baillet-Latourja in na tajništvo odbora, naj bi se zborovanje vršilo na Dunaju.

Razume se, da je za dunajski Sport-Tagblatt Pladner **srednja teža** in ne **mušja.** To že mora tako biti. Saj se vsak lahko zmoti, a prav dosledno se moti samo ta list.

Ob vetru in slabem vremenu

ne čakajte, da postane Vaša koža hrapava in razpokana, marveč izognite se temu z

NIVEA-CREME

Nadrgnite si z njo vsak večer, predno greste k počitku, ter čez dan, predno greste na oster zrak, temeljito obraz in roke. Koži ugodni Eucerit, ki ga vsebuje Nivea crema, napravi Vašo zunanjost lepo in mlado.

Gospodarstvo

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Konkurz je razglašen o imovini Vincenca Wutlija, nereg. trgovca v Kočevju.

Odprava konkurza: Elektrarna Zagradec, d. z o. z. (vsa masa razdeljena); Anton Bučar, trgovec v Brežicah (sklenjena prisilna poravnava).

Likvidacija: Nabavljačka zadruga drž. službenika v Sv. Lenartu v Slov. gor., r. z. z o. z.

* * *

Kmetijski tečaji v Št. Juriju ob juž. železnici. Na oblastni kmetijski šoli v Št. Juriju ob j. ž. se vrše letos naslednji dvadnevni tečaji: 1. Tečaj za oskrbovanje in krmljenje živine, 20. in 21. marca; 2. Tečaj za molžo, oskrbo mleka in napravo domačega sira, 22. in 23. marca; 3. Tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja 3. in 4. aprila; 4. Tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja specielno za učitelje 8. in 9. aprila; 5. Tečaj za zelenjadarstvo, specielno za učiteljice 15. in 16. aprila; 6. Tečaj za zelenjadarstvo za druge 19. in 20. aprila. Prva dva tečaja se vršita zaporedoma, da tvorita celoto in je najbolje, da udeleženci ostanejo pri obeh. Primerna sta zlasti za kmetske sinove in hčere ter kmetske pomočnike, posle, katere naj v lastnem interesu dajo gospodarji v tečaj. Sadjarski tečaj in vrtnarski tečaj za učitelje sta primerna zlasti za one učitelje, ki predvidevajo letos obiskovati 8-tedenski učiteljski kmetijski tečaj. Stanovanje na zavodu je brezplačno, prehrana stane dnevno 10 Din, za učitelje 12 Din. Udeležba naj se prijavi pravočasno po dopisnici.

Zaključki denarnih zavodov. Obrtna banka je zaključila 1928 z istim uspehom kakor 1927. Predlagana bo zopet 5odstotna dividenda. — Zadružna banka izkazuje za 1928 360.900 Din čistega dobička (1927 283.828 Din) in bo tudi za 1928 predlagana 6odstotna dividenda. — Dolnjelendavska hranilnica izkazuje za 1928 121.323 Din čistega dobička (1927 98.987 Din).

Občni zbori. Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev 19. marca ob 9; Dolnjelendavska hranilnica 20. marca ob 14; Delniška stavb. družba »Union« 21. marca ob 16 (izpremempa pravil zaradi valorizacije, družbinega imena, povečanje hotela in zidanje garaž); Strojne tovarne in livarne 21. marca ob 11; Združene mlekarne 26. marca ob 16; Bajtar v kolodvorski restavraciji 24. marca ob pol 9; Zadružna banka 20. marca ob 18; Jugosl. industrija ulja i boja v Zadr. podun. banki 20. marca ob 11 (likvidacija); Celjska posojilnica 20. marca ob 17; Elektrarna Škofja Loka in okolica d. d. 17. marca ob pol 12 v mestni dvorani; Zadružna gospodarska banka 22. marca ob 11.

Kožni sejem se vrši dne 25. t. m. v prostorih velesejma v Ljubljani. Kot kupci so najavljeni domači in inozemski interesenti. Kože vseh vrst divjačine sprejema »Divja koža«, Ljubljana, Velesejem, do 23. t. m.

Velika mizarska razstava bo prirejena v okviru letošnjega velesejma v Ljubljani od 30. maja do 9. junija. Ugled in sloves naše domače mizarske industrije in obrti je že itak velik. Razstavljeni izdelki bodo pričali, da je res na višku. Res, čudimo se, da se še najde naših ljudij, ki hodijo v inozemstvo po pretirano drago pohištvo. Razstava, ki bo pravi pohištveni sejem, bo obsegala vse nijanse od najfinejšega modernega pohištva pa do priproste spalnice. Razstavi veliko število samih prvovrstnih in solidnih mizarskih tvrdk, ki se v vsem zamorejo kosati z inozemstvom.

Železniške olajšave so dovoljene udeležencem IX. Ljubljanskega mednarodnega vzorčnega velesejma, ki se vrši od 30. maja do 9. junija t. l. Naša država je dovolila 50% popust, Italija 30%, Avstrija, Bolgarija, ČSR, Madjarska, Nemčija, Romunija pa 25%. Za prevoz razstavnega blaga velja razen v Nemčiji, 50% popust.

Borza

6. marca.

DENAR

Današnji devizni promet je bil znaten, zlasti v devizi London, katere je bilo zaključeno za 2 milj. Din. Tečaji so ostali v glavnem neizpremenjeni, le Trst je napram včeraj tendiral slabeje. Privatno blago je bilo zaključeno v devizah Trst. Dunaj in Newyork, dočim je ostale devize dala Nar. banka.

Zagreb. Amsterdam 2279.25—2285.25, Berlin 1350.50—1353.50, Budimpešta 991.95—994.95, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.25—802.25, London 276.12—276.92, Newyork 56.77—56.97, Praga 168.35—169.15, Trst 297.29—299.29.

Belgrad. Narodna banka 7415—7420. Izvozna banka 960. Belgr. zadruga 7050. 7% inv. pos. 90.50 do 91. agrari 54—55, vojna škoda 424—426.50, marc 428—429, maj 436—437.

Curih. Belgrad 9.125, Berlin 123.36, Budimpešta 90.625, Bukarešt 3.09, Dunaj 73.07, London 25.23, Newyork 520, Pariz 20.3075, Praga 15.3875, Trst 27.23, Sofija 3.75, Varšava 58.285, Madrid 79.70.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.4875, v Londonu, Newyorku in Pragi neizpremenjeno.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

6. marca 1929

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 5. III
Amsterdam	—	2282.25	—	—
Berlin	1350.50	1353.5	1352.—	1352.25
Bruselj	—	790.95	—	—
Budimpešta	—	993.45	—	—
Curih	1094.40	1097.40	1095.90	1095.90
Dunaj	799.32	802.32	800.82	800.87
London	276.12	276.92	276.52	276.52
Newyork	56.77	56.97	56.87	56.87
Pariz	—	222.57	—	—
Praga	168.35	169.15	168.75	168.78
Trst	297.25	299.25	298.25	298.40

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 125 den., Prašteciona 930 den., Kred. zavod 175 den., Vevče 120 den., Ruše 260—280, Stavbna 50 den., Šešir 105 den.

Zagreb. *Drž. pap.:* vojna škoda ar. **426—427** (426), kasa 425.50—426.50, termini: marec 427.50 do 429, april 432—433.50, maj 436—437 (436.50), dec. 459—461, 7% inv. pos. 90—91, agrari **54.50—55** (55). — *Bančni pap.:* Hipo 55.75—56.50, Poljo 17.50 den., Kred. 93 den., Jugo 94—95 (94), Lj. Kr. 125, Medjun 57.50 den., Nar. 7395 den., Prašted. 930 do 935 (930), Srpska 154 den., Zem. 135—140. — *Ind. pap.:* Guttmann 200—203 (200—205), Slavonia 5—5.25 (5), Slaveks 102 den., Danica 154—165, Drava 465 den., Šećerana 480—495, Osj. ljev. 180 do 190, Brog. vag. 300 den., Union 192—194 (195), Isis 21—24, Ragusea 500—505, Trbovlje 474—475 (475, 474), Vevče 120 den., Piv. Sar. 210 den.

Belgrad. Berlin 1350.50—1351.50, Budimpešta 991.95—994.95, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.32 do 802.32, London 276.12—276.92, Newyork 56.77 do 56.97, Pariz 221.57—223.57, Praga 168.25—169.15, Trst 297.40—299.40.

Dunaj. Don. sav. jadr. 81.10, Wiener Bankverein 24.75, Bodencredit 109, Creditanstalt 58.75, Escompteges. 23, Živno 139.50, Union 90.60, Mundus 178.50, Alpine 40.80, Trboveljska 58.15, Kranj ind. 34.50, Prager Eisen 500, Rima Murany 122.

Žito

Pod vplivom slabe tendence, ki že nekaj dni vlada na svetovnih tržiščih, je tudi na naših domačih tržiščih tendenca za pšenico nekoliko oslabela, dasi cene še niso nazadovale. Nasprotno se je pa položaj za koruzo močno učvrstil in čeprav promet ni veliko večji kot v prejšnjih dneh, notira času primerno suha sremska koruza za promptno dobavo že 275 Din nakl. post. Pogreša se na trgu popolnoma suha koruza, ker laplatskega blaga ni na ponudbo. Ostali proizvodi kakor tudi pšenični mlevski izdelki so neizpremenjeni ter izkazujejo le neznaten promet.

V Ljubljani notirajo:

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dobava prompt): pšenica bč. 80 kg 2% 300—302.50, marec 305—307.50, april 307.50—310, maj 310—312.50, moka 0g vag. bl. fko Ljubljana, plač. po prejemu 420—425, soržica 50% rži, 50% pšenice, fko Domžale 285—290, laplatska koruza 325 den, 345 bl., bač. času primerno suha 310 do 312.50, ječmen bač. ozimni 330—332.50, oves bč. 292.50—295.

Zaključkov ni bilo. Tendenca neizpremenjena.

Novi Sad. *Pšenica:* bč. 245—247.50, par. Vršac 240—242.50, sr. 247.50—252.50; *oves:* 247.50 do 252.50; *koruza:* 265—268, bč. marec 267.50—270, april-maj 280—285, sr. 265—270, marec 267.50 do 272.50, april 280—285; *rž:* 237.50—242.50; *ječmen:* 255—265, bč. pol 270—280; *moka:* 0g 432.50—352.50, štev. 2 322.50—332.50, štev. 5 302.50—312.50, štev. 6 280—285, štev. 7 267.50—272.50, štev. 8 207.50 do 215; *otrobi:* bč. 182.50—187.50. *Tendenca:* promet: 15 v. pšenice, 2 v. ovsa, 4 v. koruze, 2 v. ječmena, 5 v. moke, 3 v. otrobov; skupaj 31 vagonov.

Budimpešta. Tendenca: Sprva medla, potem vzdržana. Pšenica: marec: 25.10—25.27, zaklj. 25.26 do 25.28, maj 25.86—26, zaklj. 25.99—26, okt. 26.38 do 26.56, zaklj. 26.58—26.59; rž maj 24.06—24.10, zaklj. 24.18—24.20, okt. 24.16—24.18, zaklj. 24.26 do 24.28; koruza maj 28.98—29.22, zaklj. 29.29 do 29.21, julij 29—29.08, zaklj. 29.12—29.14.

Les

Na ljubljanski borzi sta bila zaključena 2 vag. neobrobljenih gabrovih plohov. Tendenca neizpremenjena.

Živina

Na ljubljanski sejem 6. t. m. je znašal dogon: 361 konj, 97 volov, 40 krav, 11 telet in 60 prašičkov za rejo; prodanih je bilo 80 konj, 63 volov, 18 krav, 10 telet in 50 prašičkov za rejo. Cene so ostale neizpremenjene; notirali so: voli I. 9 Din, II. 8 Din, III. 7 Din, krave debele 6 Din, klobasarice 3—4 Din, teleta 11—12 Din za kg žive teže; konji in prašički za rejo po kakovosti in velikosti. Sejem je bil zelo živahen, zlasti je bila živahna kupčija s konji, katerih se je nekaj kupilo tudi za izvoz v Italijo, in voli. Nadalje se je začela razvijati tudi kupčija s prašički za rejo.

V Milanu notirajo: voli I. 4.60—5.20, II. 4 do 4.50, III. 2.80—3.90; krave I. 4—4.90, II. 3.10—3.90, III. 2.20—3, biki I. 4.30—4.90, II. 3.50—4.20.

V Pragi je bilo prignanih na sejem 4. t. m. 25 bikov iz Jugoslavije, ki so se prodali po 6.30 do 6.75 Kč za kg; nadalje je bilo od celokupnega dogona prašičev (3783 komadov) prignanih iz Jugoslavije 260 špeharjev, ki so notirali 11—11.75 Kč za kg žive teže. — Istega dne je bilo prodanih 201 zaklan jugoslovanski špehar po 13—14 Kč za kg.

Sveta življenje in vrvenje

Življenje in stremljenje moderne študentke

Ni še tako dolgo tega, ko je bila študentka — izvzemši pripravnice — še redka izjema. Danes preplavlja ženska mladina pri nas kakor drugod — srednje in visoke šole. Kljub temu predsodki proti študentki niso še izginili; mnogo napačnih sodba je še raz-

Dr. Ray Wilbur, novi ameriški notranji minister in predsednik Stanfordske univerze. Dr. Wilbur je brat sedanjega mornariškega tajnika.

širjenih o nji. O tem piše dr. Agnes Zahn-Harnack v »B. T.«:

Takoimenovani »Blaustrumpf« (namišljeno učena ženska) je izumrl. Ravno tako je silno redka izjema študentka, ki studira za sport. Kar gre žensk na visoko šolo, hoče delati in mora delati — dela večinoma preko svojih moči.

Današnje študentke so mlajše nego so bile pred petnajst leti in kljub poučenosti o življenju, mladostnim krizam in raznim drugim pojavom, o katerih se toliko razpravlja tudi bolj otroške. Za književno-zgodovinsko smer imajo mnogo manj zanimanja nego prejšnji rod. Ta izprememba pa velja za vse izobraženstvo. In večina študentk niti nima časa, da bi se izobraževala kaj več, nego spada v najožji okvir njenih študij.

Denarna sredstva studentk so zelo skromna; mnogokrat ne presegajo 80 do 100 mark (približno 1000 do 1500 dinarjev) mesečno. Treba je zraven še kaj zaslužiti. In tako hiti študentka po predavanjih v pisarne in urade, daje ure ali pa opravlja tajniške posle. K temu pridejo še domača opravila. Neka anketa, ki jo je priredila Zveza nemških akademičark, je dognala, da si od 2400 akademičark, ki so jih vprašali, skoraj vse snažijo in krpajo obleko in perilo same mnoge si tudi vse same skrojijo. Če stanujejo dekleta pri starših, morajo redno pomagati v gospodinjstvu, posebno o počitnicah. Gotovo se skriva v tem delu velika nravna vrednost, ker je to za mladega dekleta šola idealizma. Sploh je gonilna sila pri moderni študentki idealizem; skoraj vsaka želi čim prej dovršiti študij, da bi mogla pomagati staršem ali drugim družinskim članom.

Ugoden protiutež proti vsem tem bremenom nudi študentki šport, ki spada sedaj že v učne načrte vseh visokih šol. Samo enega še nujno manjka študentki: prilike za družabno življenje in razvedrilo v mladostnih krogih.

Ravno na velikih univerzah je študentka izločena iz družabnega življenja in zelo osamela. Le redke so, ki imajo družabne zveze. Razen tega organizacije študentk še niso našle svojega pravega sloga. Gotovo je tovariško občevanje z dijaki pri sportu, učenju itd. že zelo razvito. Vendar še manjka družabnih središč za akademično mladino obeh spolov, kar pomenja veliko vrzel v izobrazbi bodočih prosvetiteljev.

A tudi v tem pogledu se že obrača na bolje; »Gospodarska pomoč nemškega dijaštva« gradi po vseh vseučiliških mestih dijaške domove, ki imajo namen, da zbirajo akademično mladino na duhovite pogovore in družabno življenje. Tudi od zasebne strani se v tem pogledu mnogo dela in dijaki imajo v tajnem svetniku Duisbergu pravega očeta. Ali se ne bi našla žena, ki bi prevzela materinsko ulogo nasproti študentkam?

Tako nemška doktorica o nemških dijakinjah. Nedvomno velja vse bistveno njenih izvajanj tudi za slovensko žensko dijaštvo.

*

Uredniški sluga: »Gospod urednik, pravkar je bil tukaj neki gospod, ki je rekel, da vam hoče zaradi nekega članka razbiti glavo.« — »In kaj ste mu odgovorili?« — »Da mi je jako žal, ker vas ni v uredništvu.«

*

»Ali znate francosko?« — »Eno samo besedo: »All right« — pa še ta je italijanska.«

Strašna izpoved komunistične delavke

Komunizem je prinesel ruski ženi navidezno najpopolnejšo ravnopravnost. Ruska proletarka sme in celo mora soodločevati v vsem javnem življenju, njeno delo in njena osebnost se teoretično cenita enako kakor moška. Toda ta zunanja ravnopravnost je pa ženski vzela vsako obzirnost nasproti njenemu spolu, vsako zaščito njenega ženskega dostojanstva, ki je še nekaj drugega nego sploš no človeško dostojanstvo. Zato je usoda ženstva pod komunističnim režimom vendarle še neprimerno strašnejša nego pod katerimkoli demokratičnim režimom. O tem se moremo poučiti v komunistični literaturi sami (n. pr. Gladkova »Cement«) kakor tudi v poročilih komunističnega časopisja. Tako so sovjetske oblasti nedavno v Viborškem okraju v Ljeningradu priredile anketo, da doženejo, v koliko je alkoholizem razširjen tudi med delavkami. Delavke so v zboru izjavile: »Vse pijemo!«

Delavka Katja je izpovedala: »Triindvajsetletna sem prišla v tovarno. Takoj so me izvolili v vodstvo Komsomolske organizacije (komunistične mladinske zveze). Po vsaki seji smo šli v kantino in pili najprej pivo, potem pa žganje. Vprašala sem, čemu to pitje, nakar mi je neki fant odgovoril: »Drugače je žalostno! Če je človek pijan, se vidi svet čisto drugačen. Na primer, če gledam tvoj gobec, se mi ne zdiš Katja, marveč Mary Pickford!«

Ker so vsi pili, sem morala piti tudi jaz. Če se človek brani, ga zasmehujejo in pravijo, da je dolgočasen. Nihče ne more tajiti, da mi dekleta vse brez izjeme izgubljamo svojo nedolžnost v pijanosti. Opijanijo nas enostavno in nato onečastijo. Tudi meni je storil neki komsomolec silo. Pomirila sem se s temi razmerami in vem, da se vsaka zabava konča na ta način. Moja prijateljica Nastja n. pr. je bila zelo pridno dekle. Neki komsomolec jo je onečastil. Peljal jo je najprej v pivarno, nato pa na Nevino nabrežje. Bila je že popolnoma pijana in storil je z njo, kar je hotel. Pustil jo je ležati, kjer je bila in ko se je prebudila iz pijanosti, so stali okolu nje potepuhi in se ji smejali. Takrat je komaj ostala živa. Potem je padala globlje in globlje in se hodila sprehajat ob Nevi. Obolela je in sklenila umreti. Hotela je skočiti v Nevo, a so jo rešili; potem se je ustrelila... Mnogim dekletom je vodka zoprna, a ker drugače ne morejo v družbo, se doma polagoma vadijo piti.

V naših domovih se živi zelo slabo. Po 17 deklet živi v eni sobi; pograd pri pogradu, tako tesno, da ne bi igla šla vmes. Tako ostudnega življenja človek ne bi privoščil niti Tataru. Ko pride človek iz tovarne, se z grozo spomni na ta dom. Kam iti? V klub? Tje zahajajo samo ljudje, ki so se že odločili, da se obesijo. Kam naj se torej človek dene zvečer? Vsaka izmed nas je vesela, ako najde koga, ki jo vzame s seboj na izprehod, v kino ali točilnico. Pod našim domom je pivarna, kjer imajo godbo in kupletne pevce. Toda mi nimamo denarja. Ako pride kdo in ponudi steklenico piva ali par klobasic, je vsaka vesela. To moramo plačati s svojim telesom. Saj bi vsaka rada bežala pred alkoholom, toda kam?«

Različna upodobljenja Ivane d'Arc: na sredi njeno klasično upodobljenje po slikarju Ingresju (1780—1867); zgoraj levo: Ivanina slika iz 15. stoletja, desno Ivanino utelešenje na odru 1900; spodaj: Elizabeta Bergner kot sv. Ivana v istoimenski drami Bernarda Shawa, desno sv. Ivana v francoskem filmu »Ivana Orleanska«.

Novi madžarski krvnik

Dne 4. t. m. je bil imenovan novi madžarski krvnik — Anton Kozarek, sin pred 30 leti umrlega slovitega ogrskega krvnika Franca Kozareka. Novi krvnik je 44 let star, 178 cm visok in 112 kg težak. Doslej je bil secirni mojster na higienskem zavodu v Stolnem Belgradu. — Pokojni oče novega krvnika, Franc Kozarek, je v svoji službi naravnost slovel. Pri usmrtitvah je nastopal vedno z največjo eleganco v fraku, cilindru in belih rokavicah, ki jih je slekel šele tedaj, ko je položil obsojencu vrv okolu vratu. Bil je nenavadno lep mož. Umrl je še prilično mlad in zapustil dva sinova, ki je bila obema največja želja, da bi prišla na očetovo mesto. Kadarkoli je bila razpisana krvniška služba, sta se oba potegovala zanjo. Sedaj se je mlajšemu slednjič posrečilo doseči cilj, po katerem je tako hrepenel. Anton Kozarek je že kot vojak izvršil več smrtnih razsodb, tako da je na svoj čudni poklic dovolj pripravljen.

Hudomušni stric

Na Vestalfskem je živel mlad mož, ki je imel bogatega strica, od katerega je redno vsak mesec dobival toliko denarja, da je prav lepo živel brez vsakega dela. Pri tem je komaj čakal, da bi bogati stric umrl in mu zapustil vse svoje premoženje. Ni hotel verjeti, da je stric po vojni svoje premoženje, ki je imel naloženega v gotovini, izgubil in mu je ostala le precejšnja pokojnina. Stric je svojemu nečaku videl v obisti. Večkrat mu je rekel: »Moj dedič se bo lahko smejal!« Pred kratkim je ta mož umrl. Svoje premoženje je zapustil drugim sorodnikom, nečaku pa težko hrastovo skrinjo. Komaj so strica pokopali, se je nečak pohlepno vrgel na skrinjo. V njej je pa našel samo skladovnice humorističnih listov in knjig in pa pesem, v kateri mu stric posmehljivo bere levite.

Bogati darovi za amer. univerze

Ameriške univerze so v zadnjem času zopet prejele velike darove. Nothwestern University v Evanstownu (država Illinois) je zapustil milijonar Milton H. Wilson osem milijonov dolarjev, ki so namenjeni za fakulteto lepih umetnosti. Medicinska fakulteta Yale univerze je prejela iz Rockefellerjeve ustanove dva milijona dolarjev za nov laboratorij na otroškem oddelku in za novo lekarno. Newyorški univerzi sta podarila bankir Straus in njegova žena en milijon dolarjev. Kolumbijski univerzi v Newyorku je pa izročila vdova Ch. M. Depewa 120.000 dolarjev za ustanovitev govorniške stolice. Pokojni Depew je bil namreč slovit govornik na uradnih prireditvah.

Noblovci za mirovno akademijo

V Ženevi v kratkem otvorijo mednarodno akademijo za politiko in socialne vede. Pobudo za to ustanovo je dal upsalski vseučiliški profesor Robert Barany, ki je bil odlikovan z Noblovo nagrado. Nova akademija bo imela namen pospeševati svetovni mir. Neki neimenovan prijatelj miru je prispeval za akademijo 100.000 švedskih kron pod pogojem, da se oglasi 20 Noblovcev, ki bodo akademijo moralno podpirali. Svoje sodelovanje so obljubili: Baraney, Dalen Heidenstam, Lagerlöf in Siegbahn — Švedsko; Bohr in Krog — Dansko; Lange — Norveško —; Hill — Anglija; Briand, Buisson, Perrin in Richet — Francija; Einstein, Haber, Meyerhoff in Nernst — Nemčija, La Fontain — Belgija; Zeemann — Holandija in Marconi — Italija.

Roman dveh najdenčkov

Po bitki pri Lvovu leta 1914 so Avstrijci v največji naglici izpraznili celo vzhodno Galicijo. Iz Jasla je tedaj med drugimi bežal trgovec Koliski s svojo družino. Na potu so v gnječi in stiski izgubili sinčka Jožefa. Rodbelja, ki sta se naselila v Marmaros-Szigetu, sta zaman povpraševala vsepovsod po otroku in kmalu nato umrla.

Šestletnega Jožefa je pobral na cesti napol zmrznjenega in sestradanega neki avstrijski častnik in ga izročil v oskrbo svoji gospodinji. Kasneje ga je vzel s seboj njegov sluga in ga oddal v najdenišnico v Košicah. Malemu dečku so dali ime Krieger. Izkazal se je kot vrl značaj in kasneje postal potnik velike košiške tvrdke. Na svojem potovanju po Slovaškem se je Krieger seznanil v neki pisarni z mladim dekletom, ki mu je tako ugajala, da jo je hotel poročiti. Deklica se je pisala Marija Koliski in je bila istotako vzgojena v sirotišnici, ker so ji starši v vojni umrli. Že je bil določen dan za poroko, ko je Krieger nekega dne pri svoji nevesti opazil medaljon Čenstohovske Matere božje, ki je bil na las enak medaljonu, ki ga je sam od otroških let nosil na vratu. Po daljšem poizvedovanju se je izkazalo, da sta Jožef Krieger in Marija Koliski prava brat in sestra. Brat vzame sestro k sebi v Košice, da mu bo gospodinjila.

V Nemčiji manj pijo

Nemci so hudi pivopivci. L. 1892. so popili 52 milijonov hektolitrov, l. 1914. pa 64 milijonov hektolitrov. Potem je začela poraba padati in lani je znašala samo še 51.6 milijona hektolitrov. Pred vojno je prišlo povprečno na vsakega nemškega državljana po 102.1 l na leto, 1900. leta celo 117 litrov lani pa le še 80.8 litra.

Novi Sing-Sing

Ime Sing-Sing je znano širom sveta: to je velika ječa v državi New York. Sing-Sing so zgradili pred sto leti. V njem se v šestih nadstropjih vrste druga vrh druge in druga poleg druge majhne celice, ki niso dosti večje kakor pasje ute: 6 in pol čevlja so dolge, 39 palcev široke in 7 čevljev visoke. Hodniki v vsakem nadstropju so dolgi po 120 m in ves prostor je bil proračunan za 1200 jetnikov; sedaj pa je v njem vedno do 1700 kaznjencev. Razmere so postale neznosne, hodniki docela izhojeni. Lani so začeli v bližini stare kaznilnice, v vasi Ossining na skalnatem griču graditi novo orjaško kaznilniško poslopje, ki ga bo obdajal miljo dolg, visok in močan zid. V novem poslopju so celice prostornejše; v vsaki je postelja, miza in stol; celice more prihajati naravnost skozi velika, zamrežena okna. Zdravstvene razmere so na višku. Čez nekaj mesecev že se bodo kaznjenci preselili v novi dom, ki je od stare kaznilnice oddaljen samo nekaj sto metrov. Staro poslopje izpremene v delavnice, kamor bodo hodili kaznjenci delat. Razen tega ostanejo v starem poslopju na smrt obsojeni kaznjenci, ki jih bodo še dalje usmrčevali na električnem stolu v starem Sing-Singu.

*

Na maškaradi. »Nikoli ne izdaš na maškaradi niti pol kovača in vendar ga imaš vedno ravno prav pod kapo?« — »He, da! Veš, vedno grem na maškarado v kostumu poslovodje in potem hodim od mize do mize poskušat, če buteljsko vino ne diši morda po zamašku!«

*

Babica gre s svojim vnučkom na izprehod. Medpotoma srečata voz, ki ga vleče osel. — »Stara mamica, kakšna žival pa je to, ki vleče voz?« — vpraša Vinko. — »To je osel.« — Vinko se prestraši in pravi tiho: »Kaj ne, babica, da sam tega ne ve?«

*

»1200 dinarjev da bi plačal mesečno za te dve sobi? To je vendar nemogoče!« — »Prav to pravim gospodinji vsakega prvega v mesecu tudi jaz.«

Veliki admiral Seymour †. Bivši angleški veliki admiral sir Edward Seymour je umrl, star 89 let. V boksarski vstaji na Kitajskem je bil vrhovni poveljnik brodovij in čet velesil.

Za duha in srce

Koncert Jar. Kociana

V torek 4. t. m. je v Unionu koncertiral prosluli češki goslač Jaroslav Kocian; na klavir ga je spremljal pianist O. Kredba.

Na programu je bil zelo težak violinski koncert P. Čajkovskega, dalje trije stavki J. Bachove 5. violinske sonate s klavirsko opremo, štiri Sukove skladbe, V. Novak in Sarasotova fantazija iz opere »Carmen«.

Žal, podpisani sem bil za čas koncerta z nekim predavanjem zadržan izven Ljubljane, pa morem podati le tuje, a dokaj zanesljive podatke. Kocian je slovel pred leti za zelo čustvenega interpreta, sedaj pa zgleda, da je opustil romantiko in sentiment in siremi po podajanju čistoglasbenega materiala skladb, t. j. po »objektivni«, protiromantični interpretaciji. Čistoglasbena interpretacija sicer Čajkovskega, Suka itd. ne prikaže v pravi luči, pač pa je treba upoštevati, da moderno nesentimentalno usmerjen reproduktor ne more čustveno podajati, če sam nima »čustva«. Obsodbe glede »hladnosti« torej Kociana ne zadevajo. Bach, seve, je v takšni interpretaciji bil, če ne izčrpan, pa vsaj zadet in res vse hvali, kako je Kocian dal Bacha. Splošno je Kocian tudi kot virtuoz-tehnik priznan. G. Kredba, sodijo, je dober spremljač, dasi morda včasih malo površen.

Program za moderno glasbo kot impulz ali novost ni imel prida vrednost, vrednote so bile bolj estetskega značaja. Koncert je bil bolj srednje obiskan. *V.*

Ljubljanska drama: Dantonova smrt. Uprizoritev te Büchnerjeve drame, ki jo je naše gledališče v režiji g. prof. O. Šesta učinkovito pripravljalo, je v torek dne 5. t. m. dosegla velik uspeh. Naše gledališče je s to uprizoritvijo pokazalo, da je kos sceničnim in igralskim nalogam najširšega obsega. Glavni igravci kot gg. Levar, Rogoz, Jan, Skrbinšek, Bratina, Kralj, Gregorin ter ge. Medvedova in Šaričeva so podali učinkovite postave; dobre so bile tudi vse manjše vloge. O celotni uprizoritvi bomo prinesli jutri daljše poročilo.

Filmska umetnost

Zmaga. Med ameriškimi komiki so trije zasloveli po vsem svetu, najprej Chaplin, za njim Harold Lloyd in kot poslednji Buster Keaton. Brez dvoma ima vsak nekaj svojega v igri in brez dvoma je Chaplin najglobljih in najgenijalneši med njimi. O Keatonu in Lloydu so možne različne sodbe. Marsikoga odbijata po svoji burleskni in groteskni ter često zunanji igri. A priznati jima bo vendarle treba, da se za vnanjo lupino in golo situacijsko komiko skriva zdrav humor in življenski optimizem, ki človeka ne samo zabava in frapira, temveč tudi pogreje in razvedri. To velja zlasti za Keatona, ki po svoji nemoči in nedolžni naivnosti, ki vedno trči na grobo in rogovilasto okrožje, mora vzbuditi simpatije in priiirditev. Tudi za Lloyda velja to. Prvotno je sicer igral le v kratkih eno- in dvodejankah, toda polagoma je pokazal, da je kos tudi večjim vlogam in da more s svojo dinamiko izpolniti celo dejanje. V dobrem spominu nam je zlasti film 1000:1, kjer je Lloyd svojo vlogo mojstrsko izpeljal do konca. O današnjem filmu »Zmaga« lahko povemo marsikaj pohvalnega. Dejanje je vzeto iz ameriškega študentovskega življenja; mlad študent pride v njegov metež, živi v iluziji, da mora postati prvak v sportu. Po nerodnih zapletljajih slučajno doseže svoj cilj. V tem okviru se razvija Lloyd zelo uspešno, s svojo trdoživostjo in izzivajočo naivnostjo zvleče gledalca za seboj, v par scenah je naravnost kolosalen. Prihod na univerzo, družabna prireditev, v kateri nastopa ter končna rugby-tekma so motivi, ki so igralsko in režijsko izvrstno izvedeni. A tudi v podrobnostih je film poln duhovitosti in dovtipov. Tempo dejanja je malo počasen, s tem se učinkovitost in koncentracija nekaterih scen zmanjša. Režija je v rokah S. Taylorja, fotografično je film dober, a posebnosti nima. Zadovoljil bo našo publiko, zlasti mladino.

KLEOPATRA. Rider Haggarda je eden najzanimivejših romanov Ljudske knjižnice, v katerem nam stopa pred oči razuzdanka Kleopatra, zadnja egiptovska kraljica, ki s svojimi ljubimci vred žalostno konča, skrivnostni Egipt pa zasedejo mogočni Rimljani. (Cena broš. 28, vez. 40 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Sofijska umetnostna razstava

Kakor vsako leto, je priredila Zveza bolgarskih umetnikov v Sofiji tudi letos razstavo z odlikovanjem najboljših del. Večinoma so nastopili zastopniki mladega pokolenja, katerih delo kaže vedno večje poglobljenje v narodno dušo. Postali so nacionalni in se ne omejujejo, kakor poprej, zgolj na zunanje zgodovinske ali ljudske podrobnosti. Pri slikarjih je prejel prvo nagrado Ilija Petrov za monumentalno glavo starega muslimanskega Bolgara (Pomak). Isti uspeh je imelo tudi njegovo drugo platno: Oče. Mladi umetnik se je razvil iz začetnika tekom zadnjih dveh-treh let. Prvo nagrado za dekoracijska dela je prejel Boris Ivanov za načrt Mogila. Ta, tudi mlad slikar, je lepo izrazil elementarno moč zemlje kot zadnjega zavetišča slehernega življenja, vendar pa je osebno še premalo izrazit. Tretji začetnik Marko Markov je prejel kiparsko nagrado za Glavo, mirno in globoko oblikovano razgibano krinko modernega človeka. Kritiki so zadovoljni z delom mladih tekmovalcev, v kolikor kaže lepo umevanje francoskih, nemških in čeških sodobnih mojstrov, pri katerih se uči bolgarski naraščaj, vendar pa želi nadaljnega samostojnejšega, pristno bolgarskega vstvarjenja.

*

Vigred, dekliški list, št. 3, nam v članku »Velik greh naše dobe«, ki pobija maltuzijansko teorijo in prakso, kaže, da zna aktualno zagrabiti vprašanja sodobnega življenja. Sledijo pesmi, povesti in eseji v veliki pestrosti in vsi srečno sestavljeni za dekliško dušo.

*

Hrvatska dramska noviteta. Na osješkem narodnem gledišču so vprizorili dramo Josipa Kujundžiča »Gabrijelovo lice«, ki je imela tako pri publiki kakor pri kritiki velik uspeh.

Hrvatska revija, glasilo Matice Hrvatske, je gotovo nazunaj najbolj razkošno opremljeni hrvatski mesečnik. V članku »Strossmayer iza kulisa« prihaja dr. Blaž Jurišić do zaključka, da so si trije največji hrvatski politiki poslednjega stoletja — Strossmayer, Starčević in Radić tako v načelih kakor v taktiki bistveno podobni in da je hrvatska politična ideologija ostala vedno ista. — Informativna je serija tudi glede prizadevanj moderne likovne umetnosti in ima ukusno urejen feuilleton.

Menci Crnčić, najboljši hrvatski slikar morja, je razstavil v Zagrebu svoje marine pa tudi nekaj pokrajin v snegu. Crnčić bo razstavil tudi v Belgradu.

*

Hermann Wendel je izdal eseje o 18 markantnih osebah in tvorcih evropskega kulturnega življenja, to so: J. H. Voss, Jean Paul, E. Th. A. Hoffmann, Kleist, Viljem Müller, Anastazij Grün, H. Leutheld, Schlosser, Jacoby, Engels, Schweitzer, Courier, Victor Hugo, Saint-Simon, Voltaire, Flaubert in Anatol France. Knjigi je naslov **Kämpfer und Schicksale**, Laube, Berlin. Wendel opisuje omenjene borce za svobodo, ki odgovarja njegovi demokratični mentaliteti, krepko in v sijajnem jeziku.

*

Prva bolgarska pevka v Scali. Gospa Nadja Svilarova je prva bolgarska pevka, ki je postala članica znane milanske Scale. Po prvem nastopu v sofijskem teatru je pred dvema letoma odrinila v Italijo, da študira naprej bel canto. Nastopala je v prvorazrednih italijanskih gledališčih, obiskala tudi Egipt pa Osrednjo Ameriko ter je zdaj ostala pri Scali. Ravnateli Toscanini ji je čestital po prvi predstavi k izrednemu glasovnemu in igralskemu uspehu. Nastopila je v težki ulogi Marine v »Borisu Godunovu«. Večer je torej pomenil zmago slovanske umetnosti, in v tem smislu je pisala gospa Svilarova listom v domovino pri večerji, katero ji je po predstavi priredila mala milanska bolgarska kolonija.

*

Ruch słowiański. Štev. 2 (Lvov, februar 1929) prinaša članek J. Pate k 75-letnici spodnjelužiškega pesnika Mata Kósyka. J. Golombek prispeva pregled »Bolgarska in Bolgari, in Wanda Zembrzuska poroča o štirideset letnici poljskega podpornega društva v Sofiji, kjer obstoji poljska kolonija od l. 1831 oz. 1863, kdaj se je tam naselilo več političnih emigrantov.

Slovaški bibliografski slovar. Matica Slovaška v Turčanskem sv. Martinu je pričela s tiskom zaslužnega dela l. 1913 preminulega L. Riznerja, ki je obdelal v abecednem redu osebne podatke in bibliografijo vseh slovaških oz. v slovanščino prevedenih pisateljev od najstarejše dobe do l. 1900. Rokopis tega nadvse zaslužnega dela je pregledal za tisk prof. Jaroslav Vlček. Do zdaj je izšlo šest zvezkov z 288 stranmi, ki sežejo do gesla Tomaš Červen. Vse delo bo obsegalo kakih 35 zvezkov in bo zaključeno tekom petih let. Ustreženo bo z njim potrebam vseh, ki se zanimajo za sicer popolnoma nedostopno starejšo slovaško književnost.

*

Slavistika v Ameriki. Amerikanska Modern Languague Association je imela svoj letni zbor v Torontu (Kanada). Razpravljala je o novih potih univerzitetne izobrazbe ter uspehih posameznih jezikoslovnih disciplin. Slovanski odsek pod predsedstvom prof. C. Manninga je izkazal najvišjo udeležbo. V posameznih sejah so predavali: prof. Kirconell o slovanskem geniju, prof. Manning o slovanskih »Aleksandrijah«, prof. Lang o Petru Velikem in Levu Tolstem (pisatelj je ostro obsojal carja) dr. Vočadlo o razlikah med besednim zakladom posameznih slovanskih narodov in dr. Žižka o posebnostih narečja ameriških Čehov.

*

Maurice de Vlaminck: Nevaren vrtinec Tournant dangereux, Stock, Paris). M. de Vlaminck je najizrazitejši in v nekem oziru prvi med sodobnimi francoskimi slikarji. Njegova osebnost spada med tiste redke, ki so v vsaki podrobnosti svojega dejanja in nehanja, v vsaki najneznatnejši kretnji, v mišljenju in izražanju, povsem samonikle in samosvoje. Ni dolgo temu, ko je presenetil javnost s knjižnim proizvodom, v katerem se z nepričakovano popolnostjo uveljavljajo vse odlike in prednosti tega znamenitega moža našega časa. »Tournant dangereux« je knjiga slikarjevih izkušenj, spominov in opazovanj, polemike in teorije, ter je nastala iz tako rekoč na dlani ležečega razloga, da bi za stvari, ki jih v slikah ne more izraziti, poiskal druge izrazne oblike. Kot pisatelj se bavi najprej s svojo lastno osebo in nam predočuje v jasnih oblikah stvari, ki ga kot človeka prav tako zanimajo kakor kot umetnika, a čitatelja nič manj. Kot sočen in vrlo nadarjen pisatelj se je bil Vlaminck že pred leti uveljavil v družbi z F. Sernado in z ilustratorjem Dérainom. Vsekakor je pa »Tournant dangereux« ena tistih knjig, katere je težko opredeliti, ki so pa čez čas edino, kar ostane trajnega v književnosti neke dobe. — *s. š.*

*

† **Wilhelm Bode**, generalni ravnatelj pruskih državnih muzejev v Berlinu, je te dni umrl. Bode je bil velik muzejski organizator in je tudi napisal veliko del iz umetnostne zgodovine.

NABOŽNO SLOVSTVO.

Franjevački idealizem. Dr. Fra Oton Knezović, profesor na franč. gimnaziji na Širokem Brijegu, Mostar, 1929. — Nad 300 strani obsegajoča knjiga razodeva v avtoru pravega pesnika, tako da se slika Frančiškove osebnosti in duha, ki jo pred bralcem razgrinja, vtisne res v srce. Asiški svetec se obseva od vseh strani, zato je knjiga kljub obsežnosti vedno živa in raznolika ter bo služila kot fino duhovno berilo tako posameznikom kakor komunitetam. (Cena 24 Din.)

»Skrivnost bolečine«. Pisma tolažbe. — Radi bolezni in tehničnih ovir se je izdaja zakasnila. To sporočamo v vednost vsem tistim, ki so knjigo že naročili. Ko izide, takoj pošljemo. Nadaljnja naročila sprejema iz prijaznosti gdčna. A. Lebar, strok. učiteljica, Florijanska ulica 7-II.

Narodna Odbrana, 9. številka od 1. marca prinaša sledeče članke: Za reviziju vsih vrednosti — Jedna optužba protivu parlamentarne politike, od M. M. Miloševića — Kulturno-istoriski realizam, od Vlad. Vujiča — Sociologija Jugoslovenstva, od dr. Mirka Kus-Nikolajeva — Zdravstveno Zadrugarstvo — Putevi nacionalne obnove — Inostrani, ekonomski, socialno-kulturni in književni pregled.

DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA Zbrano delo je najlepši knjižni dar Slovencem v letu 1929. V neizpremenjeni obliki prvega natisa beremo tu Poezije našega velikana, njegov Dodatek slovenskih poezij, potem Nemško-nemških in ponemčenih poezij in njegova Pisma. Imamo tedaj vseza Prešerna, ki bo po tej knjigi prodrl v sleherni slovenski dom ter postal last vsega našega ljudstva. (Cena broš. 40, vez. 55, celo usnje 90 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 7. marca: UTOPLJENCA. Ljud. pred. pri znižanih cenah. Izven.

Petek, 8. marca: Zaprto.

Sobota, 9. marca ob 15. uri popoldne: SNEGULČICA IN ŠKRATJE. Mladinska predstava pri zniž. cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer. VOLPONE. Ljud. pred. pri zniž. cenah. Izven.

Nedelja, 10. marca ob 15. uri popoldne: DOBRI VOJAK ŠVEJK. Ljud. pred. pri zniž. cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer DANTONOVA SMRT. Izven.

Ponedeljek, 11. marca: VOLPONE. Red D.

OPERA:

Začetek ob pol 20. uri.

Četrtek, 7. marca: Zaprto.

Petek, 8. marca: BEG IZ SERAJA. Red D.

Sobota, 9. marca: CARMEN. Izven.

Mladinska predstava v ljubljanski drami bo v soboto, dne 9. t. m. popoldne. Vprizori se prvikrat v letošnji sezoni ljubka mladinska igra »Snegulčica in škratje« pri znižanih dramskih cenah.

Ljubiša Iličič, gost slovenske opere. Uprava Narodnega gledališča je skleniła z g. Iličičem nov dogovor za nekatera nadaljnja gostovanja v naši operi. Prvo njegovo gostovanje se vrši sedaj v soboto, dne 9. t. m. in sicer nastopi g. Iličič v vlogi Don Josea v Bizetovi operi »Carmen«.

LJUDSKI ODER V LJUBLJANI.

V nedeljo, 10. marca 1929 ob pol 8 zvečer: BEN HUR. Zgodovinska igra v 9 slikah.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 7. marca ob 20. uri: LUMPACIJ VAGABUND. Ab. C. Kuponi. Znižane cene.

Petek, 8. marca: Zaprto.

Sobota, 9. marca ob 20. uri: PLESNI VEČER ERNE KOVAČEVE. Ab. A.

Operno-koncertni večer Zamejičeva-Neralič-Živko. To bo po daljšem času zopet prvi nastop priljubljenih pevcev v mariborskem gledališču. Zapeli bodo več umetnih pesmi pa tudi nekaj opernih arij. Zlasti bodo Mariborčani mogli zopet obujati prijetne spomine na nekdanje operne večere ob arijah iz »Evangeljnika«, ki jo zapoje ga. Zamejičeva, ob prologu iz »Pagliaccev«, ki ga zapoje g. Neralič in drugih arijah (iz »Fausta«, »Tosce«, »Boheme« »Prodane neveste«, »Plesa v maskah«).

Darovi

Namesto zahvale vsem udeležnikom, ki so spremili pokojnega gospoda Vincenca Jerana, ključavničarskega mojstra, na zadnji poti k večnemu počitku, daruje gospa Tinca Frisch-Rehar 300 Din Podpornemu društvu slepih. Najlepša hvala!

Prireditve in društvene vesti

Slov. kat. akademsko starešinstvo v Ljubljani. Drevi (7. marca) bo članski prijateljski sestanek v Rokodelskem domu, Komenskega ul. 12.

»Ljubljana«. Danes zvečer ob 8. uri skupna pevska vaja. Vsi točni. — Pevovodja.

V Šentpeterskem prosvetnem društvu bo imel danes zvečer ob 8. uri skioptično predavanje o gorah g. prof. Janko Mlakar. Člane in prijatelje društva vabimo, da se tega predavanja udeleže. — Po predavanju je odborova seja.

Klub primorskih Slovencev ima drevi ob pol 8. uri svoj redni sestanek v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. — Obenem opozarjamo vse člane in prijatelje, da se bo vršil sestanek redno vsak četrtek ob gori označeni uri in v dosedanjih prostorih, četudi bi morebiti ne bilo javljeno tem potom.

Pevski zbor Glasbene Matice. Danes zvečer ob osmih (ne v petek) skupna vaja mešanega zbora. Pridite vsi brez izjeme! Smo pred nastopom. Odbor.

Redni letni občni zbor »Društva za varstvo in vzgojo ptic pevk« v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 18. t. m., točno ob pol 9. uri pri Mraku na Rimski cesti. Radi važnosti programa pridite vsi. — Odbor.

⊙ **Ljudski oder v Ljubljani** uprizori v nedeljo 10. t. m. slovito zgodovinsko igro »Ben Hur«. Skrbno pripravljena igra, pri kateri sodeluje ves ansambel Ljudskega odra in priznani orkester društva »Sloge«, bo v vsakem oziru cenj. občinstvo v polni meri zadovoljila. Predprodaja vstopnic se prične v petek v Ljudskem domu, prvo nadstropje.

Sir Arthur Conan Doyle:

Izgubljeni svet

80

(The lost world.)

Roman.

Splošno se je mislilo, da je s tem spored zaključen ter bo samo sprejet pa pozdravljen predlog zastopnika upsalske univerze, profesorja Sergiusa o čestitanju in zahvali; toda kmalu je postalo jasno, da ni seji nikakor sojen tako miren zaključek. Že prej tekom vsega večera so se slišali odklonilni medklici, zdaj pa se je dvignil v sredi dvorane dr. James Illingworth iz Edinburgha. Dr. Illingworth je vprašal, ali ne bi bilo umestno, preden se sprejme sklep, predlagati še neki popravek.

Predsednik: »Seveda, sir, če se vam sploh zdi popravek potreben.«

Dr. Illingworth: »Svetlost, popravek je potreben.«

Predsednik: »Potem pa prosim, da ga takoj predlagate.«

Profesor Summerlee (plane na noge): »Dovolite pripomniti, svetlost, da je ta človek moj osebni sovražnik, od kar sva imela v »Quarterly Journal of Science« spor o resnični naravi bathybiusa.«

Predsednik: »Žalibog se ne smem vmešavati v osebne zadeve. Gospod dr. Illingworth, vi imate besedo.«

Radi neprestanega ogorčenja pristašev raziskovalcev so bile dr. Illingworthove opazke dokaj slabo slišne. Nasprotniki so ga celo ponovno poskušali potisniti, da bi sedel. A bil je jako močan človek in imel jako mogočen glas, tako da je prekričal razgrajalce in srečno končal svoj govor. Jasno je bilo, čim je vstal, da ima v dvorani dokaj prijateljev in enakomislečih, čeprav so tvorili samo manjšino poslušalcev. Lahko se reče, da je varovala pretežna večina občinstva pozorno nepristranost.

Dr. Illingworth je pričel svoje pripombe z izjavo, da visoko ceni znanstveno delovanje profesorja Challengerja in profesorja Summerleeja. Globoko je obžaloval, da se hoče videti katerokoli osebno sovraštvo v pripombah, ki jih mu je narekovala edino želja, ugotoviti znanstveno resnico. Saj se dejanski nahaja on na istem stališču, ki ga je pri zadnjem zborovanju branil tudi profesor Summerlee. V oni zadnji seji je nastopil profesor Challenger z neko izjavo, ki se je njegovim tovarišem zdela dvomljiva. Zdaj pa nastopa ta tovariš z istimi izjavami pa pričakuje, da jih bodo smatrali za nedvomne. Ali je to razumno? (Klici »Je,« »Ni« prekinjajo govor za dalj časa. Od poročevalske mize se sliši, kako roti profesor Challenger predsednika naj mu dovoli dr. Illingwortha vreči na ulico.) Leto dni poprej je trdil en sam mož neke stvari. Zdaj trdijo štirje možje druge in še bolj čudne stvari. Kako naj bodo s tem nepobitno dokazane popolnoma neverjetne izjave, ki pomenijo naravnost revolucijo v znanosti? Tudi v zadnjem času niso redki slučaji, da se povrnejo potovalci iz nepoznanih dežel s poročili, ki so jih vse prenaglo smatrali za čisto resnico. Mar hoče tudi londonski Zoološki institut priti v slični položaj? Recimo, da so člani odbora, kateremu so naložili preiskavo, nedvomno značajni ljudje. A človeška narava je prav zamotana stvar. Tudi profesorji iz častihlepnosti lahko zaidejo na stranpota. Kakor vešče letamo vsi radi proti luči. Tudi lovci prav radi posekajo s svojimi zgodbami vse tekmece in novinarji z veseljem vedno poročajo nenavadne stvari, četudi morajo včasih pobarvati dejstva z lastno domišljijo. Kratkomalo, vsak član tega odbora je imel lahko svoje posebne vzroke, razpihovati dosežene uspehe. (»Sramota! sramota!«) Dr. Illingworth izjavlja, da nikogar ni hotel žaliti. (»A vendar žalite!« — govornik je zopet prekinjen.) V potrdilo teh čudežnih povesti predloženi dokazi so jako pičli. Kaj so nam pokazali? Nekoliko fotografij. Kako naj smatramo v dobi sedanjih spretnih tehniških pripomočkov te fotografije kot dokaz? Kaj pa še imamo? Zgodbo o begu in plezanju po konopcu, katero seveda ni dovolilo s seboj vzeti izdatnejših dokazov. Ta povest je izmaidljiva a ni prepričevalna. Slišali smo, kako pravi lord John Roxton, da ima phororachusovo lobanjo. Moram pač povedati, da bi rad videl to lobanjo.«

Lord John Roxton: »Menda me nima ta-le možakar za lažnika?« (Razgrajanje.)

Predsednik: »Mir! Mir! Dr. Illingworth, naprositi vas moram, da zaključite svoje opazke ter predlagate popravek.«

Dr. Illingworth: »Imel bi še veliko povedati, svetlost, a se pokorim vaši zahtevi. Predlagam torej dodatno, naj se profesorju Summerleeju izrazi zahvala za zanimivo poročilo, vsa zadeva pa se naj proglasi za nedokazano in se vnovič izroči širšemu ter kolikor mogoče zanesljivejšemu preiskovalnemu odboru.«

Težko je popisati zmedo, katero je sprožil ta popravek. Velik del poslušalcev se ni strinjal s tako žalitvijo raziskovalcev in je dal duška svoji nevolji z glasnimi odklonilnimi medklici: »Za to ne bomo glasovali!« »Naj umakne popravek!« »Ven z njim!« Nasprotno so pozdravljali predlog drugi nezadovoljneži — in priznati je treba, da so bili dokaj številni — s kričanjem: »Mir!« »Predsednik, kje ste!« in »Proč s slepomišenjem!« V zadnjih klopeh je prišlo do pretepanja in dijaki medicinci, ki so zasedli ta del dvorane, so pridno vihteli pesti. Samo ublaževalnemu vplivu večjega števila navzočih dam se je posrečilo preprečiti splošno razgrajanje. A nenadno je vse nehalo, utihnilo in zavladal je popoln molk. Na govorniški stolici se je prikazal profesor Challenger. Njegova osebnost in njegov nastop je vedno učinkoval posebno zapovedovalno: tudi zdaj, čim je dvignil roko, da vpostavi red, so se vsi navzoči usedli in pričeli napeto poslušati.

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani«: 25. zvezek: Haggard, HČI CESARJA MONTEZUME, 32 Din, vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, STORŽEK IN NJEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE, 14 Din, vez. 22 Din. — 27. zvezek: Fregeli, OTROČI SOLNCA, 24 Din, vez. 32 Din. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA, 28 Din, vez. 40 Din. — 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1 50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon štev. 2328.

Službe dobe

Natakarico

iščem, pošteno in pridno, s kavcijo od 5000 Din, na Koroškem, nastop s 15. marcem. - Naslov v upravi Slov. pod št. 2090.

Učenca

z boljšo šolsko izobrazbo, poštenega - sprejmem v trgovino z mešanim blagom, ter vrtnarja, pridnega in poštenega, kateri bi imel tudi delo v trgovini. - Ponudbe je poslati upravi »Slov.« pod šifro »Učenec - vrtnar na Gorenjskem« št. 1741.

Učenca

iz poštene kmetske hiše, močnega in zdravega, kateri bi imel veselje do trgovine z meš. blagom ter bi v prostem času pomagal pri kletarstvu in vinogradu, sprejme Alojz Beretič, trgovec, Šmarjeta pri Novem mestu.

Vrtnarja

prvovrstnega, solidnega, za vrt, sočivje, sadni vrt in cvetličnjak, iščemo. - Ponudbe s spričevali naj se pošljejo na naslov: Rudnik »Rtanj« Braće Minh, Boljevac, Srbija.

Hotelskega slugo

(Lohndiener) — sprejme Hotel Štrukelj, Ljubljana.

Dva vajenca

kovaškega in kolarskega, sprejme Kunstler, Ljubljana, Lepi pot 1.

Išče se

pekovski pomočnik z dežele, mlad, ki je svoje učenje dovršil. — Parna pekarna Kohne, Celje, Gaberje.

Išče se

pekovski vajenec. Kohne, parna pekarna — Celje, Gaberje.

Gospodično

zdravo in pošteno, iščem k otrokom. Predstaviti se je od 2 do 4 popoldne. - Naslov v oglasnem oddelku Slov. pod št. 2083.

Hotelsko sobarico

izvežbano, veščo nemškega jezika ter zmožno kavcije, sprejme Hotel Štrukelj.

Lesni strokovnjak

perfekt., ki obvlada popolnoma lesno industrijo in trgovino, posebno se mora spoznati pri obdelavi lesa in izdelovanju zabojev, kakor tudi pri nakupu lesa in ki je obenem tudi knjigovodja-bilancist, vesten, energičen in trezen, se sprejme takoj pri veliki lesni tvrdki v Sloveniji. - Ponudbe pod »Lesni strokovnjak« št. 2071 upravi »Slovenca«.

Službe iščejo

Mesarske obrti

bi se rad izučil 23 letni fant, mizar. pomočnik, ki je radi zdravnikove prepovedi moral pustiti svojo obrt. Ozira se le na mesarijo z gostilno. Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod št. 2181.

Prodajalka

pridna in poštena, išče za 15. t. m. službo v trgovino z mešanim blagom, v kakšnem mestu ali večjem trgu. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Poštena« št. 2156.

Kuharica

samostojna gospodinja - išče mesta k manjši obitelji. — Ponudbe upravi Slov. pod: »Samostojna«.

Deklica

17 let stara, išče službe kot pomoč v gospodinjstvu ali k otrokom. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 2164.

Trgovski pomočnik

brez sredstev, prosi službe takoj ali pozneje v trgovini z mešanim blagom. Čuk, Brod, Logatec.

Kupimo

Moderni motor

kupimo na surovo olje, 30 do 40 KS, v brezhibnem stanju. - Ponudbe pod »Motor« št. 1838 na upravo »Slovenca«.

Štab 8. žandar. polka - Bleiweisova cesta št. 3 - rabi 120 m³

bukovih drva

meterska polena, franko dvorišče vojašnice, zložena v kubičnih metrih. Interesenti naj navedejo v ponudbi zahtevano ceno za 1 m³.

Hladilnik

za 2 tonski tovorni avto znamke »Fiat-Torino« — tipa 18 P, že rabljen, pa še dobro ohranjeň, kupimo. - Zadruga za izvoz jajc, registr. zadr. z om. por., Št. Jurij o. j. ž.

Pult in stelaže

rabljene, za specerijsko trgovino, kupim. Ponudbe pod »Takojšnje plačilo« št. 2180 na upravo »Slovenca«.

2 do 3 vagone oglja

bi kupil. Prodajalec naj pošlje ponudbo in najnižjo ceno na: Bračko amerikansko banko, Split.

Dve kolesi

malo rabljeni, kupim. - Križevniška ul. 8, pritl.

Slikarsko lestvo

(Spreitzleiter) — dobro ohranjeno, 3¼ m visoko, kupim. Predovnik, Turjaški trg 4/II.

Kože

divjačine kupuje L. ROT, krznar — Mestni trg — Ljubljana.

Kupimo:

Elektromotorje 440 Volt istosmerni tok, števce 220 Volt in 440 Volt istosmerni tok, bencinski motor 50—60 HP od tovornega avtomobila, plinski generator na ogljе k motorju 50—60 HP, vse rabljeno in dobro ohranjeno. - Navedbo cen in opisa na št. 2178.

Pouk

Šoferska šola

oblastv. koncesijonirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Bleiweisova cesta 52. — Tečaji permanentni.

Šoferska šola

prva oblastv. koncesijon., Čamernik, Ljubljana (Jugoavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretičen pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Prodamo

Semenski oves

zajamčeno kaljiv, skrbno očiščen, kupite ugodno pri tvrdki A. Volk, Ljubljana, Resljeva cesta 24. Preskrbite se pravočasno.

Ford avtomobil

letnik 1924, malo rabljen, v brezhibnem stanju, poceni naprodaj. Na ogled pri Pavel Stele, Ljublj., Kapiteljska 3.

Semenska trgovina

Radi opustitve trgovine se proda stara renomirana trgovina s semeni v centru Zagreba, z vso opremo in vso zalogo, po zelo ugodnih pogojih. Ponudbe pod Za 19.017 na Publicitas, Zagreb, Gundulićeva 11.

Denar

Usmiljena srca

prosim 5 do 8000 Din posojila. Vrnem v mesečnih obrokih po 500 Din ali pa odslužim. Sem verziran knjigovodja, korespondent v slovenščini, nemščini, hrvaščini in italijanščini, strojepisec in popolnoma samostojen pisarn. uradnik. Grem kamorkoli. Vprašanja sprejema uprava »Slovenca« pod: »Večna hvaležnost« št. 2056.

Gospo ali gospoda

s 40 do 45.000 Din sprejme izobražena rodbina v popolno oskrbo za vse življenje, za kar jamčim s posestvom. - Ponudbe na upravo Slov. pod šifro »Prijeten dom v posavju« št. 2154.

Stanovanja

Prazna soba

lepa, s posebnim vhodom in elektrika, se odda eni osebi ali mirnima zakoncema brez otrok, takoj ali pozneje. Naslov pove uprava Slov. pod št. 2101.

Večja solnčna soba

s poseb. vhodom, elektr. razsvetljavo in s souporabo kuhinje, se odda eni ali dvema osebama pod Rožnikom. Naslov v upravi Slov. pod št. 2186.

Zračno sobo

z elektriko, oddam boljšemu gospodu ali gospodični. - Naslov v oglas. odd. Slov. pod št. 2165.

Posestva

Parcele za stavbe

na Kodeljevem (Planirju) v izmeri 600 do 800 m² so po 14 do 16 Din kv. m. naprodaj. - Poizvedbe pri Fr. Slana, Poljanska cesta 87/I (vila Bergman).

Dve lepi parceli

sta naprodaj v mestu. — Poizve se pri notarju Kuharju.

Posestvo

srednje veliko, lepo, dobro obdelano in obsejano, z vsem gospodar. orodje, se proda po ugodni ceni. - ¼ ure od post. Grosuplje. - Naslov v upr. Slov. pod št. 2183.

Poizvedbe

Kupca ure

ženske, in prstana, katera sta bila februarja v Mestni zastavljalnici na dražbi prodana, se prosi za naslov na upravo Slovenca pod »2 kupim«.

Zaslužek

Stalen

postranski zaslužek dobe osebe s širokim krogom znancev. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lep dohodek«.

KUPUJTE SLOVENEC IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD

Razno

Klavirji

pianini in harmoniji, naj boljših inozemskih svetovnih tvrdk vedno v zalogi! Znižane cene! Oddaja se tudi na obroke! Vsa popravila in uglaševanja strokovno in po zmernih cenah. M. Ropas — Celje.

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemična čistiona perja, Zagreb, Ilica 82.

Namočena polenovka

vsak petek. - Anton Legat, trgovina - Ljubljana, Miklošičeva cesta 28.

Mehanična delavnica

za popravila gramofonov, šivalnih in pisalnih strojev, otroških vozičkov, koles itd. Lastno emaliranje, poniklanje. Priporoča se Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Nasproti »Narodnega doma«.

Inseriraite v „Slovencu"!

Impregnol! Impregnol! Impregnol!

Najnovejše amerikansko sredstvo

ki nudi Vašim podplatom 4-kratno večjo trpežnost, prožnost in ogromne prihranke

1 doza Din 6·— 5 doz Din 75·— 10 doz Din 14 —

Trgovci znaten popust! Iščemo podzastopnike za SHS! Pošiljamo proti povzetju!

The American-Duth Trading Company „IMPREGNOL"

Generalno zastopstvo za SHS v Guštanju, Slovenija

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 16. marca t. l. nabavo:

stroja za rezanje paličnega in profilnega železa — stroja za luknanje z ročnim pogonom — škarje za rezanje.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisar. Direkcije drž. rudnika Velenje, br. 2223/II.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 16. marca t. l. ob 11 dopoldne nabavo:

turbodinama za zasilno razsvetljavo

Pogoji se dobi pri podpisani.

Iz pisar. direkcije drž. rudnika Velenje, br. 2275/II.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 16. marca t. l. nabavo:

1.500 kg olja za parno turbino

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkc. drž. rudnika Velenje, br. 2295/II.

Vabilo

na XXXII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Kandijo in okolico, registr. zadruge z neomej. zavezo, ki se vrši dne **14. aprila 1929 ob 8 dopoldne** v lastnih prostorih

s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje letnih računov.
4. Nadomestna volitev funkcijonarjev.
5. Določitev nagrad funkcijonarjem.
6. Slučajnosti.

NB.: Ako bi ta zbor ob določeni uri zaradi pičle udeležbe ne bil sklepčen, se skliče eno uro kasneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne oziraje se na število navzočih zadružnikov.

NAČELSTVO.

BLAGO za ženske obleke, svileno volneno in perilno, zadnje novosti — češkega izvora. Velika izbira, znano solidne cene. R. MIKLAUČ „Pri Školji" Ljubljana

Tvrdka A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mlevske izdelke. Zahtevajte cenik

Zamenjam ali prodam

1 istosmerno dinamo 115 voltov, učinka 7.5 Kv. pri 1800 okr. min., za 1 malo istosmreno dinamo 30 voltov od 1 do 1.5 Kv. in ne čez 1200 okr. min. - Franc Pocajt, Teharje pri Celju.

Popravljalo se snežni čevlji in galoše strokovnjaško v najkrajšem času pri **Zalokar** Gosposvetska cesta 8

Mali oglasi v Slovencu zajamčijo najpopolnejši uspeh

Naš nad vse ljubljeni oče, stari oče, tast, brat, stric in svak, gospod

Peter Aleš

branjevec

je dne 6. marca t. l. ob 8 zjutraj, po kratkem, mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, v 69. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega nepozabnega pokojnika bo v petek 8. marca 1929 ob 5 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. marca 1929.

Peter Aleš, sin. Pavla Zupan roj. Aleš, hčerka in vsi ostali sorodniki.

Žalostni naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena mati in tašča

TEREZIJA PRELESNIK

vdova deželnega knjigovodje

v torek 5. t. m. ob 8 zvečer, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v petek 8. t. m. ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 15.

VIDA TALICHOVA, hči. DR. BOŽIDAR VODUŠEK, odvetnik v Ljubljani, VACLAV TALICH, šef-dirigent Češke Filharmonije v Pragi, zeta. Vsi vnuki in pravnuki.

ZAHVALA Ob prebridki izgubi naše nepozabne, drage sestre, oziroma svakinje in tete, gospe

Fani Kunej roj. Gründner

veleposestnice

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam v teh težkih dnevih stali ob strani, bodisi s tolažilno besedo, bodisi s svojo naklonjenostjo. Najprisrčneje se zahvaljujemo za številna pismena sožalja, kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev. — Posebno pa nas veže dolžnost, da se oddolžimo z zahvalo domači in tuji častiti duhovščini, predvsem g. župniku Fr. Hohnjecu za vzvišen in ganljiv govor ob odprtem grobu, zdravniku g. dr. Gust. Lautnerju za njegovo skrb v dolgotrajni bolezni, Gasilnemu društvu Oplotnica in Konjice za izredno veliko uslužnost ob priliki pogreba, društvu »Orel« za častno spremstvo, p. n. učiteljstvu s šolsko mladino in končno vsem onim, ki so kljub slabemu vremenu od blizu in daleč blagopokojno v tako častnem številu spremljali na poslednji poti. — Blag spomin plemeniti duši!

Oplotnica - Poljčane - Slovenjgradec - Strass, dne 6. marca 1929.

Žalujoči ostali.

Ponudite **krompir na vagone** Gospodarski zvezi v Ljubljani

Razpisujejo se:

Vsa zidarska dela za nadzidavo enega nadstropja in prizidavo stopnjišča pri osnovni šoli v Šmihelu pri Žužemberku do 30. marca 1929.

Ves zidni materijal oskrbi na lice mesta šolski odbor. — Načrti in pogoji za oddajo dela so na ogled pri šolskem upraviteljstvu v Šmihelu pri Žužemberku.

Tozadevne pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 30. marca t. l. na tuk. šolski odbor.

Krajevni šolski odbor v Šmihelu pri Žužemberku, dne 4. marca 1929.

J. Kastelic, predsednik.

Epilepsijo, padavico, krče zdravi uspešno **EPILEPSAN**

Živčni kamen popolno izgine z uporabo **LYOLITHON-LITHOPELLON-a**

Oba izdelka so z velikim uspehom preizkusili na dunajskih klinikah.

Podrobna navodila: Lekarna Sv. Stjepana, Osijek III

Modni kamgarn sportni ševjot za fine obleke. Velika izbira, ugodne cene. R. MIKLAUČ „Pri Školji" Ljubljana

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Franc Terseglav.